

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань економічного розвитку

19 листопада 2020 року

(у режимі відеоконференції)

Веде засідання голова Комітету НАТАЛУХА Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дорого дня, шановні члени комітету. Доброго дня, запрошені колеги з міністерств, з відомств, з громадського сектору. Дякую всім за те, що приєдналися. У нас сьогодні 19 листопада 2020 року. Із членів комітету присутні.

Буймістер присутня? Немає.

Кисилевський Дмитро Давидович. Немає поки що.

Кицак Богдан Вікторович. Бачу, є.

Колтунович Олександр Сергійович. Немає.

Кубів Степан Іванович. Є, бачу.

Лічман Ганна Василівна. Є, поруч зі мною.

Магомедов Муса Сергоєвич. Є, бачу.

Марчук Ігор Петрович. Є. Дякую, Ігор Петрович.

Мовчан Олексій Васильович. Бачу, є. Дякую.

Наталуха Дмитро Андрійович присутній.

Підласа Роксолана Андріївна, бачу, є.

Приходько Борис Вікторович. Теж є, бачу. Дякую.

Руцишин Ярослав Іванович.

РУЦИШИН Я.І. Добрий день, шановні колеги!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, Ярослав Іванович.

Микола Леонідович Скорик. Немає поки що.

Тарута Сергій Олексійович. Поки відсутній. Але буде, да?

_____ . Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

І Шевченко Євгеній Володимирович. Немає поки що.

Гаразд, зрозумів. У нас присутні 10 членів комітету з 16, відповідно є кворум. Чути мене нормально всім?

_____ . Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудово. Кворум є.

Тоді, колеги, до вашої уваги запропонований порядок денний, він складається з 6 питань. Перше - це законопроект 4079. Другий - це законопроект 4221. Третій - це проект Закону 3132 (повторне друге читання). Четвертий - це проект Закону 3176 (друге читання). І п'яте - це доповідь віце-прем'єр-міністерки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Стефанішиної Ольги Віталіївна. І пункт шостий – "Різне". У нас запрошені представники Центру економічного відновлення України з доповіддю стосовно векторів, стратегічних векторів економіки України.

Якщо ніхто не заперечує щодо порядку денного, я ставлю на голосування сам порядок денний.

Прошу голосувати. Хто – за?

Наталуха – за.

Кицак – за, бачу.

МАРЧУК І.П. Марчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марчук – за.

Кисилевський приєднався. Чудово! Дмитро Давидович – за.

Кубів – за.

Лічман – за.

Муса Сергєєвич Магомєдов – за.

Марчук – за.

Мовчан – за, Олексій Васильович.

Наталуха – за.

Підласа.

ПІДЛАСА Р.А За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Руцишин – за.

Приходько – за. Дякую.

Тарути немає, точніше, не голосував. Немає.

Дякую, колеги, порядок денний затверджений.

Тоді переходимо до першого пункту порядку денного. Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про географічні назви»... Роксолана Андріївна, якщо можна, мікрофон вимкнути. Проект Закону України «Про географічні назви» щодо удосконалення діяльності, пов'язаної із встановленням, унормуванням, обліком, реєстрацією, використанням та збереженням географічних назв (реєстраційний номер 4079), це законопроект уряду. У нас член комітету відповідальний за підготовку питання - народний депутат Кицак.

Богдан Вікторович, будь ласка, вам слово.

КИЦАК Б.В. Доброго дня, дорогі колеги! *(Не чути)*

Що пропонується даним законопроектом. Фактично ми врегульовуємо деякі нюанси, а конкретно з питань відносно державного управління у сфері діяльності, пов'язаної зі встановленням назв географічних об'єктів, також

унормуємо... унормуванням, обліком, реєстрацією, використанням та збереженням географічних назв. Допишуємо уповноваження Кабінету Міністрів у цій сфері, також повноваження спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань географічних назв. Конкретно тут мається на увазі те, що я вам казав.... уповноваженим органом. Тут ми конкретно вказуємо, щодо чого він має ці повноваження, а саме: стосовно експертизи пропозицій та рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо найменування, перейменування географічних об'єктів і надання відповідного висновку, встановлюємо порядок найменування та перейменування географічного об'єкта, створення та введення державного реєстру географічних назв в електронному вигляді, здійснення обліку та державної реєстрації географічних назв, забезпечення доступу до відомостей цього реєстру та визначаємо.....*(Не чути)*. Це конкретно, про що йдеться мова в даному законопроекті.

Яку проблему вирішує даний закон? Проблематика стоїть наступна: що в нас не виписані повноваження спеціально уповноваженого органу виконавчої влади для того, щоб вести даний реєстр і яким чином встановлювати, унормувувати, вести облік, здійснювати зміну і надавати відповідні послуги щодо отримання інформації з даного реєстру.

Конкретно на даний момент часу у нас є реєстр, однак він ведеться фактично в закритому форматі, там більше 100 тисяч географічних назв. Даним законопроектом ми відкриваємо можливість для того, щоб його перевести в електронний реєстр, в електронний варіант і у відкритий доступ, для того щоб кожен міг мати вільний доступ для отримання тієї інформації, яка міститься в даному реєстрі.

Фактично законопроект є дуже простим. Ми відкриваємо шлях для того, щоб Кабінет Міністрів зумів прописати повноваження для ..... кадастру, який буде фактично займатися і вести даний реєстр.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, Богдан Вікторович.

Колеги, з зауважень ГНЕУ, в принципі, вони стосуються переважно термінології, це техніко-юридичні аспекти. І, в принципі, вони стосуються зміни дати набрання чинності проектом. Вони зауважують, що реалізація норм цього закону в разі прийняття потребуватиме здійснення організаційних заходів, для чого потребуватиме певного часу. Тому є пропозиція змінити набрання чинності з дня наступного за днем опублікування на іншу дату. Але я думаю, що ми це можемо виправити між першим і другим абсолютно спокійно.

Критичних зауважень як таких немає. Мінфін підтримує законопроект і зазначає, що його реалізація не матиме впливу на показники бюджету.

Чи є у когось зауваження або пропозиції? Степан Іванович, бачу. Да, будь ласка, Степан Іванович. Мікрофон, Степан Іванович.

КУБІВ С.І. Шановний пане голову, шановні колеги. Хочу сказати, дійсно, підтримати думку пана голови, що цей законопроект є і логічна ініціатива, і друге - він спрямований на відкритість даних і систематизацію.

Я би звернув ще увагу, коли ми говоримо про зміни до статей 4, 7, 8 і 9, коли ми прописуємо зауваження ГНЕУ, щоб воно гармонізовано і в юридичний текст. Оце дуже важливо.

В іншому випадку є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович випав.

Колеги, може, у когось ще є зауваження чи пропозиції до цього законопроекту? Добре, тоді дочекаємося Степана Івановича і будемо переходити до голосування.

МОВЧАН О.В. В мене є, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Олексій Васильович. Давайте закінчить Кубів, і Мовчан потім. Дякую.

КУБІВ С.І. Я хотів би сказати, коли ми будемо прописувати, треба взяти той самий стиль, який є в законі вже опрацьовано. Тому що, коли ви, пане голово, сказали про три пункти вдосконалення термінології, це перша позиція. Друга позиція, дуже є важлива, ми говоримо про введення державного реєстру, яке повинні ми забезпечити .... юридичні терміни. І третє - дійсно введення. Але стиль має бути об'єднаний.

І я пропоную підтримати, допрацювати, щоб ми не повертались ще раз. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, Степан Іванович. Підтримується пропозиція.

Олексій Васильович, будь ласка.

МОВЧАН О.В. У мене дуже таке просте питання. Я читав законопроект, всі висновки до нього, але якщо є тут представники міністерства чи профільного ..., це у нас Держгеокадастр, як я розумію, з ким розробляли. Поясніть просто, який економічний ефект від цього законопроекту? Я просто не зрозумів, яку проблему ми вирішуємо реально і як це допомагає економіці. Тобто відкритість даних - це круто, це потрібно, але для чого? Тобто, що там має відбутися в економіці після прийняття?

Дякую.

_____. *(Не чути)*

ВИСОЦЬКИЙ Т.М. Якщо можна, Дмитро Андрійович, я прокоментую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, пане Висоцький, будь ласка, вам слово.

ВИСОЦЬКИЙ Т.М. Доброго дня, шановні колеги. Дякую вам за запитання.

Перше. Верховна Рада підтримала, ви пам'ятаєте, з цього року створення Національної інфраструктури геопросторових даних. Фактично концепт Національної інфраструктури геопросторових даних передбачає, що всі реєстри будуть об'єднані і, що важливо, інформація і доступ до цієї інформації буде безкоштовно.

База даних про географічні зазначення, назви є невід'ємною частиною цієї Національної інфраструктури геопросторових даних. Наразі ми завершити створення Національної інфраструктури геопросторових даних без оновлення підходів до географічних зазначень, а саме переведення це все в електронну форму з паперової, можливість доступу до інформації безкоштовної і визначення, хто.... держава як адмініструє, не зможемо.

Попереднє оновлення законодавства було неповноцінним, і зараз взагалі у нас немає підстав, ні в Мінекономіки, ні в Держгеокадастрі, робити оновлення існуючого реєстру. Ми з цим стикнулися розробляючи відповідні порядки, де висновок Мін'юсту. Ну, перше, в принципі для того, щоб ці географічні назви, базу даних доопрацювати, нам необхідні ті повноваження, які ви бачите в законі. Що це дасть? Ціль Національної інфраструктури геопросторових даних, що будь-який інвестор і громадянин України може чітко отримати цю інформацію про ту чи іншу ділянку, в тому числі, можливо, отримати чітку інформацію про назви об'єктів, які там знаходяться, щоб потім не було повернень документів і інше.

Тому безпосередньо цей законопроект, дійсно, він сам по собі прямого ефекту не має, але він є невід'ємною частиною створення цієї системи, без цього ми не зможемо.

Прокоментувати, чому, як розписано по комітетах, на жаль, це не в моїй компетенції, але, дійсно, ця частина є цим пазлом всієї земельної реформи і створення Національної інфраструктури геопросторових даних, щоб інформація була відкрита, прозора, зрозуміла і це допомагало інвестору і покращило наш рейтинг ведення бізнесу в державі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Висоцький.

МОВЧАН О.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, до нас приєднався, просто для протоколу, народний депутат Колтунович Олександр Сергійович. Олександр Сергійовичу, вітаємо вас.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Колеги, я вітаю! Я знаходжусь у місті Миколаєві, у славному місті Миколаєві, тому я вибачаюсь, що трошки пізніше, але тут є питання з логістикою. Тому я із задоволенням прийму участь у нашому засіданні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудово! Дякую, що знайшли можливість.

І Тарута, мені сказали, теж приєднався Сергій Олексійович. Так? Ні.

Добре. Колеги, якщо немає більше ні в кого заперечень, коментарів або пропозицій до проекту Закону 4079, я би тоді виніс його на голосування з рекомендацією рекомендувати Верховній Раді прийняти його в першому читанні за основу.

Тоді, колеги, пропозиція комітету: рекомендувати Верховній Раді України внести проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про географічні назви» щодо удосконалення діяльності, пов'язаної із

встановленням, унормуванням, обліком, реєстрацією, використанням та збереженням географічних назв (реєстраційний номер 4079), внести його на розгляд Верховної Ради України, включити до порядку денного сесії Верховної Ради України та за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу. Прошу голосувати, хто – за?

Кисилевський – за.

Кицак – за.

Колтунович – за.

ТАРУТА С.О. Тарута – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів – за.

Лічман – за.

Магомедов, бачу – за.

Марчук – за.

Мовчан Олексій Васильович – за.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Підласа – за.

Приходько, бачу – за.

Руцишин – за. Дякую.

Тарута – за, сказав.

Скорик, Шевченко не приєдналися, да, досі?

БУЙМІСТЕР Л.А. Буймістер – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О, Буймістер приєдналася, дякую. Людмила Анатоліївна теж – за.

Дякую, рішення прийнято.

Колеги, переходимо до другого пункту порядку денного: проект Закону 4221 про саморегулювання господарської та професійної діяльності. У нас суб'єкт законодавчої ініціативи - Ганна Василівна Лічман, відповідно вона відповідальна за підготовку питання.

Ганна Василівна, вам слово, будь ласка.

ЛІЧМАН Г.В. Доброго дня, колеги.

Пропонується вашій увазі проект Закону про саморегулювання господарської та професійної діяльності (реєстраційний номер 4221). Цей законопроект напрацьовувався в нашому підкомітеті, до нього були залучені представники профільного міністерства та юристи-практики.

Метою цього законопроекту є вирішення сучасних проблем та недоліків стану саморегулювання в Україні, та ми маємо на меті впровадження ефективної моделі, яка, я сподіваюся, стане базою для розвитку саморегулювальних організацій.

Хочу вам нагадати, що цей наш законопроект, ми надавали повну інформацію щодо концепції, яка закладена, але нагадаю, що цей законопроект наш дає загальні засади розвитку саморегулювання, він говорить про правову і організаційну основу створення, набуття та припинення статусу саморегулювальних організацій, також встановлює вимоги щодо таких організацій, також говорить про добровільність членства суб'єктів господарської або професійної діяльності в таких саморегулювальних організаціях та надає гарантії незалежності та захисту прав саморегулювальних організацій.

Ми вже отримали до цього проекту закону декілька висновків та листів, як з підтримкою, так і з зауваженнями. Хочу подякувати колегам з

євроінтеграційного комітету, які дали слушні зауваження, які ми, звичайно, використаємо у підготовці законопроекту до другого читання. Також авторами законопроекту були опрацьовані надані висновки від міністерств.

Я хочу висловити сподівання, що ми доопрацюємо законопроект до другого читання максимально і це буде дійсно база для розвитку саморегулювання в Україні.

Дякую. Може, хтось з авторів теж хоче долучитися щось сказати, пару слів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, Ганно Василівно.

У нас, в принципі, з висновків ГНЕУ: погоджується з необхідністю законодавчого визначення статусу та питань діяльності СРО, висловлює певні зауваження, але такі, які, в принципі, можуть бути справді врегульовані між першим і другим читанням.

Є позитивний висновок Комітету з питань інтеграції з ЄС. Вони зазначають, що цей законопроект відповідає цілям Угоди про асоціацію і не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням. Фонд держмайна підтримує, але теж вказує на необхідність доопрацювання між першим і другим. Є позитивні висновки Міненерго і Мінекономіки. Мінфін зазначає, що цей законопроект не має впливу на показники бюджету, потребує доопрацювання, які теж, в принципі, можна врегулювати між першим і другим читанням.

Тому, колеги, у кого запитання, пропозиції, зауваження? Давайте: Підласа, Кубів і далі по черзі... і Мовчан.

Роксолана Андріївна.

ПІДЛАСА Р.А. Доброго дня, шановні колеги. Я хочу висловитися на підтримку законопроекту пані Лічман, з одного боку, тому що я є його співавтором, з іншого боку, тому що, ви пам'ятаєте, що ми вже розглядали

цей законопроект на другій сесії парламенту, я його також підтримувала і говорила, що насправді, якщо ми... я вірю в те, що наша держава йде по шляху зменшення кількості втручання у ведення бізнесу, то саморегулівні організації нам потрібні, тому що в багатьох питаннях держава непотрібна, тому що це питання якості, які бізнес з'ясовує зі своїми клієнтами, і вони самі розуміються на своїх стандартах.

Саморегулівні організації можуть працювати для усіх, наприклад, медичних послуг, тобто ми не говоримо про якісь стандарти в безпеці, які встановлює держава, а говоримо, скоріше, про стандарти якості. І, наприклад, в Комітеті охорони здоров'я вже напрацьований законопроект про професійне саморегулювання медичних професій, який і буде розглядатися в залі в першому читанні. І наш законопроект про саморегулівні організації є дуже своєчасним, і він, коли ми потім пропрацюємо з Комітетом здоров'я нації, щоб вони узгоджували.

Також саморегулівні організації мають працювати в рекламі, модельному бізнесі, в ... бізнесі, в рекламі, загалом в усіх фермах послуг, де має значення якість. У нас сьогодні вже є саморегулівні організації, їх 24, які визнані як саморегулівні організації, але через те, що немає відповідного законодавства, вони є достатньо хаотичними, і у споживачів, давайте будемо відверто, немає довіри до стандартів, які встановлюють ці організації, тому що держава навіть недодала ніякої... як вони повинні працювати. Хоча в світі, наприклад, це є одним із способів того, саморегулівні організації, способом для..... функцій держави по нагляду і контролю.

У нас в законопроекті написано, що делегувати функції держави саморегулівним організаціям можна лише..... законами спеціальними, тобто, наприклад, Законом про банківську діяльність. Якщо Національний банк або Комітет промислової політики як відповідальний за формування політики у сфері..... буде вважати, що якісь функції у банківській сфері може делегувати професійному самоврядуванню, то вони це зроблять

спеціальним законом. Наш закон встановлює лише можливість це зробити, ну і конкретні технічні вимоги до саморегулювальних організацій: хто може бути членом, які в них обов'язки, які права і так далі.

Тому прошу підтримати як правильний, хороший законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роксолана Андріївна.

Був Степан Іванович. Потім Мовчан Олексій Васильович. Будь ласка, Степан Іванович.

КУБІВ С.І. Шановний пане голову, шановні колеги, хочу нагадати всім, що даний законопроект вносився Кабінетом Міністрів України (номер 2613) ще 17.12.2019 року. 02.03.2020 року ми розглядали даний законопроект. Я говорив це в березні, і скажу зараз, що я підтримую логіку даного законопроекту, що рух в напрямку дерегуляції господарської діяльності, чим займались ми останні роки, є дуже правильним. Коли ми говоримо те, що колеги, колежанка говорить по комітету, що зменшення тиску держави потребує дієвого механізму, саморегулювання, ініціатива вдосконалення і саме законодавчий блок, абсолютно це є правильно. Але коли я прочитав цей законопроект, вперше заговорили про плагіат. Тобто, якщо ми беремо ідентичний закон Кабінету Міністрів, це не є власність наша, окремих членів навіть комітету, якщо ми хочемо боротися у свідомому рівні, щоб не використовувати інтелектуальну власність.

Друге. Я був здивований, що ..... законопроект ми один до одного переписали з 2613, і ми обговорювали дуже велику низку зауважень по ГНЕУ по даному законопроекту. І хочу сказати, що сьогодні цей законопроект є результатом колективної праці, але, з другої сторони, уряд почитає і скаже те, що я, ми знову... кваліфікаційних вимог, пане голову нашого комітету, трошки покажемо не в тому білому світі законодавчі

ініціативи, що ми вивчали плагіат Кабінету Міністрів, підписали. Мене імідж комітету, який ми навіть отримали минулого засідання, пане голову, кожного з нас, є важливим, і ми повинні це врахувати, шановні колеги. Я уже третій раз в Верховній Раді, я розумію, що таке репутація законодавця, де б він не був, і після, і до, це дуже є важливим.

Однак хочу нагадати, що в березні важливим зауваженням до законопроекту був факт, що не було надано позиції зацікавлених органів виконавчої влади. Якщо ми візьмемо висновок Міністерства економіки на сьогодні, висновок Міністерства економіки, вони взяли пояснювальну записку ГНЕУ, частину цієї записки скопіювали і відповідно нам відправили. Коли ми говоримо про позиції ГНЕУ, про нечіткі повноваження і розмиті термінологію, так само вони висловили.

Що стосується інших аспектів, то не зрозумілий порядок делегування повноважень органів державної влади і відповідність окремих, основних позицій чинному законодавству.

На додачу хочу сказати, що законопроект 2613: висновок антикорупційного комітету про потенційні зловживання саморегульованими організаціями, надає їм широкі повноважень і відсутність. Якщо нам говорить антикорупційний комітет, що тут є проблеми щодо антикорупційної програми і діяльності, ми повинні розуміти, що це теж імідж нашого відповідно комітету.

Мені здається, було б і нелогічно, і неетично, і непрофесійно, і непослідовно приймати рішення щодо ідентичного законопроекту від імені наших членів комітету з точки зору іміджу і інтелектуальної власності, яка на сьогодні нам не належить.

Я рахую, що ми повинні рекомендувати Верховній Раді відправити даний законопроект на доопрацювання, і ініціювати, і думаю, щиро сподіваюся, що ми не повинні вносити той самий законопроект, який вносив

Кабінет Міністрів, не минулим, а ще позаминулим урядом, який показав себе, як показав.

Тобто 2613 - це є ототожнення цього документу. 2-3 березня, відкрийте мій виступ, він ідентичний був....

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

Я дуже швидко по основному, найбільш критичному зауваженню. Я з вами повністю погоджуюся з приводу іміджу комітету. Беззаперечно, це має велике значення, і ми маємо всі колективно бути зацікавлені в тому, щоб не ставити його під удар.

По цьому конкретному законопроекті, мені здається, тут якраз ситуація не критична. Поясню чому. Цей законопроект був - 2613, про який ви говорите, - був поданий урядом Олексія Валерійовича Гончарука, який подав у відставку, і тому автоматично ті законопроекти, які були подані цим урядом, були відкликані. Відповідно народні депутати (ми зараз дамо їм слово), автори вирішили виправити цю ситуацію і внести цей законопроект, тому що у його необхідності в принципі, мені здається, ми всі погоджуємося, що вона є.

Тому, мені здається, тут якраз питання в тому, що у випадку, коли попередній був відкликаний, то подання цього самого законопроекту або схожого законопроекту не є настільки критичним.

Але, Ганна Василівна, можливо, у вас є додаткові аргументи, будь ласка.

ЛІЧМАН Г.В. Дякую, Степан Іванович. Я вам дуже дякую за ті корективи, які ви вносите.

Щодо саме до репутації нашого комітету. Як я вже зазначила на початку своєї доповіді, до розробки цього законопроекту були залучені

представники профільного міністерства, а також мої колеги. Ми взяли, дійсно, за основу той законопроект, про який ви говорите, але ми його доопрацювали. І якщо ви уважно подивитесь, то там є інші норми, сформульовані інакше. Ми працювали, дійсно, погодили всі норми між собою, взяли до уваги ті напрацювання, які нам надали наші юристи, практичні, і зробили цей рамковий законопроект, який, на мій погляд, є дійсно шагом до дерегуляції певної в нашій економіці.

Я не розумію, чому ви проти, дійсно, я не розумію. І прошу моїх колег також висловитися з цього питання.

Дякую.

ПІДЛАСА Р.А. Дозвольте, я теж...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте Роксолана Андріївна, і потім Степан Іванович, і Олексій Васильович. Будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Дмитро Андрійович, я хочу прокоментувати те, що ви сказали. Насправді законопроект не просто був відкликаний через відставку уряду, а підкомітет, який очолює Ганна Василівна Лічман, рекомендував відправку законопроекту 2613 на доопрацювання, тому що у підкомітеті тоді було дуже багато запитань до цього. І якраз після того, як законопроект був дуже, так співпало, відкликаний, ми як члени підкомітету взяли за доопрацювання цього проекту, і зараз там 60-70 відсотків інших норм, тобто вони викладені в іншій редакції, там трошки змінена філософія в кожній нормі. Тому я абсолютно не погоджуюся з тим, що це той самий законопроект, з одного боку.

З іншого боку, ми дійсно опрацювали всі норми і знайшли компроміс між позицією підкомітету, яка була висловлена до 2613, і позицією

Міністерства економічного розвитку. І продукт, який зареєстрований під номером 4220 - це спільне напрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роксолана Андріївна.

Степан Іванович, будь ласка.

КУБІВ С.І. Я би хотів сказати, шановні колеги, ще раз, я підтримую логіку законопроекту, і я підтримую відповідну позицію щодо дерегуляції господарської діяльності. Тим більше, пані Роксолана може сказати, я 4 роки підтримував цю позицію, будучи в уряді, і представляв її постійно, і ще 4 роки відповідно на законодавчому рівні.... скликанні.

Разом з тим, я би просив вас подивитися висновок ГНЕУ, де на трьох сторінках 12 позицій є дуже суттєвих зауважень, надзвичайно суттєвих. І я хочу, шановні колеги, ми ж на комітеті говоримо, ви ні разу не чули у мене, ні пані Ганна, ні пані Роксолана, виступ в публічній сфері, на рівні трибуни Верховної Ради щось..., не просто мені теж деколи переконувати і фракцію, щоб я критично, негативно виступав про наш комітет. І мене імідж болить. І коли ми отримаємо таке голосування, як минулої сесії ми отримали, вибачте, це, пане голова, всіх не тішить, і мене тим більше.

Я як мінімум утримаюсь. Я наголошую ще раз: я підтримую логіку, я за дерегуляцію, я за ефективний механізм саморегуляції і вдосконалити складову законодавства. Але у мене і до першого законопроекту, який ми розглядали, дивіться, у мене 12 правок на 4-х сторінках, там жодна правка не врахована. Для чого ми це робимо? Чому ми.... Для чого? Краще давайте ми доопрацюємо, я ж не говорю – його відхилити.... Я ж говорю, давайте аплікативно врахуємо.... І антикорупційний комітет, чому ми не врахували їхньої позиції? І, пане голово, вийдете ви на трибуну і ви скажете, що антикорупційний комітет зробив свої зауваження? Як це буде виглядати?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

Ганна Василівна, у вас було якесь зауваження по правкам.

ЛІЧМАН Г.В. Так, колеги. Роксолано, будь ласка, нагадай мені, скільки було сторінок у минулому законопроекті зауважень ГНЕУ. Ти пам'ятаєш? Ну, не 3 сторінки точно, набагато більше. Тому ми доопрацювали, і це була спільна праця багатьох: і членів комітету, і представників профільного міністерства. Він дійсно став суттєво кращий. Якщо треба щось змінити ще, ми доопрацюємо до другого читання, звичайно, це не проста тема.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

ПІДЛАСА Р.А. Дозвольте ще один дуже короткий коментар. Висновок ГНЕУ з'явився на сайті 18 листопада, ми фізично не могли врахувати всі поправки, які вони запропонували. Те, що було до 2613 висловлено, ми врахували.

КУБІВ С.І. Для чого ми тоді виносимо неготовий документ, для чого? Для того, щоб сміятися у залі? І як я маю переконати свою фракцію перед своїми юристами? Я хочу надати голоси фракції «Європейська солідарність» по даному законопроекту, бо це є добрий документ і добрий закон. Куди ми спішимо?

Давайте перенесемо на наступний комітет, врахуємо правки ГНЕУ...*(Не чути)*

ПІДЛАСА Р.А. ...до першого читання не зможемо врахувати правки ГНЕУ у будь-якому випадку... *(Не чути)*

КУБІВ С.І. Пані Роксолана, а коли говориться про корупцію, а антикорупційного комітету чому ви не врахували? Теж щось мішало?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович, є якесь критичне зауваження, яке ми не можемо виправити між першим і другим?

КУБІВ С.І. Трошки не так. Я ж переживаю за кожного члена комітету, я є член команди, як і за себе. Але я просто, я не буду перешкоджати, я просто утримаюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів. Дякую.

Було ще... Олексій Васильович, будь ласка, вам слово.

МОВЧАН О.В. Дякую дуже.

Я також хотів сказати, що логіка законопроекту, законопроект, в принципі, потрібний, і напрямок до дерегуляції ми маємо витримувати і рухатися по ньому. Але у мене особисто виникло кілька питань.

По-перше, по висновках ГНЕУ є такі речі, які можна виправити до другого читання, не важко, але є питання по бізнес-процесам, мається на увазі у логіці, хто за що відповідальний і як це працює в законопроекті. І я не впевнений, що це виправляється до другого читання, тому що це типу там переписати його наново. І це стосується, по-перше, органів, які існують, тут згадується: при центральних органах виконавчої влади, які відповідальні за роботу СРО в кожній окремій сфері. Тобто я так розумію - якщо я не правий, я прошу авторів законопроекту мене поправити, - тобто при умовному Міненерго буде якийсь орган, якась комісія, яка регулює СРО по певній

галузі, я не знаю, умовно СРО по «зеленій» енергетиці, і вона там з ними якось взаємодіє. Але при цьому ми говоримо, що в законопроекті є державний колегіальний орган, і я в законопроекті не побачив, як вони, поперше, взаємодіють, оці два органи, тобто один умовно галузевий, а інший орган - він загальний, тобто він там один-єдиний при Кабінеті Міністрів, як я зрозумів, якщо я не правий, ви мене, будь ласка, поправте, і він регулює також СРО і їх діяльність, але вже всіх, по всіх міністерствах.

Тобто, хто за що відповідальний, не до кінця зрозуміло, тобто що регулює той, який галузевий при міністерстві, і що регулює той, який загальний? І який контроль за їх діяльністю? Тобто вони там... якщо я член СРО якоїсь по «зеленій» енергетиці, куди мені звертатися з якою проблемою? І якщо, наприклад, галузевий, ну, уявімо, якщо у нас є СРО по «зеленій» енергетиці, то, скоріше за все, кількість голосів там, або членів, вони будуть сконцентровані в якихось там в двох-трьох руках, тобто в руках людей, які, по суті, контролюють цей етап.

БУЙМІСТЕР Л.А. По «зеленій» енергетиці не буде двох-трьох, буде більше.

МОВЧАН О.В. Буде більше, але все одно... Давайте так, о'кей, давайте якусь іншу сферу...

_____ . Давай.... там чіткіше.

МОВЧАН О.В. О'кей. Тобто ви розумієте, про що я говорю. Тобто там не є якась концентрація ринку. Є члени СРО, які маленькі. Я, наприклад, побудував свою шахту, і так само став членом СРО, і мої права в цьому СРО, вони порушуються. І я не бачу в цьому законі, як мені, як одному члену,

невеликому члену СРО, йти і відстоювати. По-перше, куди? Чи то йти мені в орган, який при міністерстві, чи то в той, що загальний.

Власне, до цього бізнес-процесу, я не впевнений, що він вирішується до другого читання. І якщо права порушуються, то куди мені йти? Тобто в принципі, якщо Міненерго і цей орган, він не працює так, як треба, то де мої права будуть захищені? Тільки в судах?

Дякую. І я прошу пояснення від...

ЛІЧМАН Г.В. Шановний пане Олексію, дуже вам дякую, що ви уважно прочитали законопроект. Але з того, що ви кажете, я розумію, що не все, про що там йдеться, вам зрозуміло також.

Тому я прошу вас, долучайтеся до підкомітету, доопрацюємо разом до другого читання, а також надамо вам всю необхідну інформаційну базу, всі матеріали, всі погодження, думки всіх стейкхолдерів, хто був залучений до напрацювання цього законопроекту, і вам все стане зрозуміліше.

Дякую за запитання.

МОВЧАН О.В. Вибачте, у же наш комітет - це для того, щоб обговорити. Від цього залежить моє рішення, від того, як ви подасте інформацію. Тобто я за те, щоб долучатися на всі підкомітети, але фізично це неможливо. Я просто задав питання, щоб автори законопроекту пояснили, як би це, по їх логіці, працювало. Я не виключаю, що я можу помилятися, але поясніть вашу логіку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роксолана Андріївна, будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Що стосується Координаційної ради при Кабінеті Міністрів. Вона утворюється для взаємодії з саморегулювальною організацією як з органом, тобто для захисту прав саморегулювальної організації та покращення

взаємодії з іншими органами. Тобто, якщо члени організації приймають якісь колективне рішення і якісь проблеми у них є, вони звертаються до цієї ради за допомогою, щоб вони їм допомогли.

Що стосується членів саморегулювальної організації, вона для того і є саморегулювальна, що взаємодія членів з керівництвом організації і керівництва з членами - це предмет регулювання статуту цієї організації. Держава не втручається у все, що відбувається всередині організації.

МОВЧАН О.В. Тобто, якщо, наприклад, саморегулювальні організації сказали, що я поганий член саморегулювальної організації і забрали в мене якісь права, на які саморегулювальна організація уповноважена, або просто виключили мене зі складу, в інтересах, не знаю, концентрації якоїсь влади і так далі, або лобістські якісь речі, куди мені йти, і що робить один орган при міністерстві галузевий, і інший, оцей от колегіальний державний...

ПІДЛАСА Р.А. Отже, стосовно виключення вас як члена саморегулювальної організації ніякий орган нічого не робить, це так само, як в громадській організації. Якщо вас виключили з членів громадської організації, то держава в ці питання не втручається. Ви можете звернутися до суду. Але законом передбачено, що в саморегулювальній організації є апеляційний орган, з одного боку, де ви можете відстоювати свої права, спочатку апеляційний орган, а потім суд. Це перше. З іншого боку, кожна саморегулювальна організація має мати специфічні для цієї сфери правила, додаткові, які встановлюються спеціальним законом. Тобто якщо в сфері «зеленої» енергетики є якісь... чи у вугільній галузі, особливості управління цією сферою, то фахівці в енергетичному комітеті якраз пропишуть ці особливості в спеціальному законі, і буде цей закон називатися, наприклад, «професійне самоврядування у вугільній галузі», а центральний орган виконавчої влади буде здійснювати просто загальний напрям за цими

організаціями, як вони дотримуються закону, але втручатися в їхні якісь деталі, що вони там роблять, вони не будуть.

МОВЧАН О.В. Але, дивіться, в СРО передають повноваження органів влади, тобто вони можуть...

ЛІЧМАН Г.В. Не обов'язково.

МОВЧАН О.В. О'кей, якщо передали, зрозуміло, що не обов'язково...

ЛІЧМАН Г.В. Якщо передали, Олексій, вибач, це рамковий законопроект, рамковий. Якщо ти хочеш навести якісь приклади, вони некоректні, бо до кожної галузі буде розроблений окремий закон, який буде встановлювати всі ті позиції, про які ти кажеш. Це рамка тільки, один невеличкий крок вперед до саморегулювання, один невеличкий.

Дякую.

МОВЧАН О.В. Так, ще раз, якщо ви передали на СРО повноваження органу державної влади, то, за слова Роксолани Андріївни, я як член цього СРО, якщо мої права порушені, можу захищати себе тільки в цьому СРО, тобто у них буде якийсь апеляційний орган і я зможу... і в суді...

ЛІЧМАН Г.В. Не тільки, Координаційна рада ще може розглядати такі скарги, Роксолана.

МОВЧАН О.В. Хто буде розглядати скарги? Буде цей орган, про який ви говорите? Просто із закону цього не впливає. Я не зрозумів, що якщо на таке СРО покладені повноваження органу державної влади, то я

можу захистити себе десь там при Кабінеті Міністрів, в колегіальному органі, який скаже: «ти правий, а ти неправий... СРО неправий».

ПІДЛАСА Р.А. Ні, колегіальний орган - Координаційна рада при Кабінеті Міністрів займається взаємодією з СРО як з організацією, як з юридичною особою. Але вона не є арбітражним органом для вирішення спорів між членами організації, так само як держава не є арбітражним органом для вирішення спорів в громадській організації чи в приватних якихось спорах господарських. Для цього є суд або інколи, як зараз ми... або інколи, навіть як зараз, це не передбачено в законі, інколи ми створюємо якісь квазі судові утворення: апеляційні палати або органи оскарження. В даному випадку ніякого державного органу оскарження не існує.

МОВЧАН О.В. Тобто їм ми віддаємо повноваження держави, але якщо вони їх там не виконують або виконують неправомірно, можна йти в суд?

ПІДЛАСА Р.А. Ні, неправильно. Якщо організація, якій делеговані спеціальні повноваження держави, буде виконувати їх неналежно, то центральний орган виконавчої влади в цій сфері може позбавити таку саморегульовану організацію акредитації.

МОВЧАН О.В. О'кей, добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Дивіться, ми справді в процесі спілкування з бізнесом чуємо про декілька найбільш критичних запитів від них. Це там і Закон про бізнес-омбудсмена, і серед іншого постійно згадується СРО. Я думаю, що було би правильно все-таки зробити крок назустріч і продемонструвати, що комітет чує, і прийняти його в першому читанні. А до другого я би дуже попросив

Ганну Василівну. Роксолану Андріївну з кожним членом комітету відпрацювати по зауваженням, і таким чином зняти цю напругу, щоб ми, справді, колективно в другому читанні всіма фракціями могли би підтримати цей законопроект.

Підходить таке, Ганна Василівна, Роксолана Андріївна?

ЛІЧМАН Г.В. Так, звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто я би між першим і другим витратив би на це стільки часу, скільки було би потрібно, для того щоб ми врегулювали це питання.

Степан Іванович, будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Людмила Анатоліївна.

Степан Іванович, у вас мікрофон виключений, нечутно вас. Да, будь ласка.

КУБІВ С.І. Я хочу сказати ще раз, що логіка закону, пані Ганно, пані Роксолана, пане голову, є правильною, закон потрібно приймати. Але є можливості між першим і другим читанням, що можна приймати, а що не можна приймати. Якщо ми, наприклад, говоримо, що ініціатива вдосконалення законодавства є похвальна, то вона повинна бути врегульована між першим і другим читанням реальними змінами діючих законів. Ми ж не можемо нині приймати закон і міняти ті закони, які діють в напрямку вже саморегуляції.

Якщо говорити, наприклад, конкретно про Координаційну раду з питань саморегулювання як допоміжний орган при Мінекономіки, він не

може функціонувати за ті функції, які є запропоновані в законопроекті, бо це передбачено іншими законами. Ми ж не можемо нині прийняти, пані Ганно, пані Роксолано, закон і сказати, що до діючих законів цей закон повинен внести зміни. Між першим і другим читанням ми не змінимо діючі закони, які вже діють в сфері саморегуляції. Я вже навіть закриваю очі на визначення нечіткості повноважень організації, інші речі, нехай воно лишається. Я говорю про суттєву зміну.

Що я хочу запропонувати: давайте ми напишемо в протоколі, що логіка закону є правильна, закон є правильний, давайте ми перенесемо на друге засідання нашого комітету, в той час ми знімемо логіку тих питань, які ми не можемо змінити між першим і другим читанням, щодо дерегуляції господарської діяльності, і одногосно приймемо на наступному комітеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

Пані Буймістер, будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дуже дякую, Дмитро Андрійович.

Я хочу сказати... По-перше, хочу підтримати нашу колегу пані Лічман, тому що, дійсно, зроблена була дуже велика робота порівняно з тим законом, який взагалі не можна було навіть близько голосувати. Цей законопроект є якісною відмінністю від того, що було. Тому я тут вітаю цю роботу, дуже дякую вам, колеги.

Але, дійсно, він носить фрагментарний характер, ми це розуміємо. Це більше декларація тих намірів. І тут би в мене, мабуть, була пропозиція навіть закласти якийсь строк на перехідний період в «Перехідних положеннях». Я думаю, що це ми можемо в редакції комітету, наприклад, зробити. Тому що те, про що каже Степан Іванович, абсолютно правильно, у нас є ще дуже багато законодавчих актів конкретних, які регулюють

діяльність сьогодні тих органів, у яких є ці повноваження на сьогодні, в які ми маємо внести зміни, і це цілий, довгий і тривалий процес.

У нас є, наприклад, напрацювання, у мене особисто, щодо НКРЕКП, Антимонопольного комітету та інших регуляторів. І насправді цей елемент саморегулювальних організацій, він має бути одним з елементів взагалі загальної регуляторної політики, яка починається саме з незалежних регуляторів. Ну і багато інших ідей щодо регуляторів уже є напрацьованих, є концепції.

Давайте об'єднаємо ці концепції, сьогодні підтримаємо пані Лічман і цей законопроект, до другого читання почнемо проводити громадські слухання, і дійсно доопрацьовувати вже якісно, а там далі подивимось, може, вийде і так, як з реформою Антимонопольного, що ми, дійсно, будемо розуміти, що от у нас доопрацьований текст, ми технічно його якимось іншим чином вирішимо. Головне - починати цю дискусію, причому починати її максимально широко, тому що це стосується насправді всього ринку, всієї економіки нашої держави. Це насправді така, дуже глобальна тема, і вона стосується і сьогоднішньої кризи на енергетичному ринку, і сьогоднішнього стану концентрації промисловості нашої в одних руках і так далі, і оці всі викривлення конкуренції, які ми бачимо на сьогодні на абсолютно усіх ринках.

Тому я особисто цей законопроект підтримую і готова і долучатися сама, і долучати колег до роботи нашої, щоб разом дійти до кінця в цьому, дійсно, насправді ключовому для економіки і дуже складному процесі.

Я дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, Людмила Анатоліївна.

Колеги, якщо більше немає ні в кого зауважень чи заперечень, пропозицій, я би поставив на голосування і запропонував би тоді членам комітету визначитися з приводу цього проекту закону.

Є рекомендація підкомітету внести проект Закону 4221 на розгляд Верховної Ради України, включити його до порядку денного сесії Верховної Ради України та за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Я запропоную таке саме формулювання від комітету для Верховної Ради. Відповідно ставлю на голосування рекомендацію внести проект Закону 4221 на розгляд Верховної Ради України, включити його до порядку денного сесії та за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Прошу голосувати. Хто підтримує? Хто – за?

БУЙМІСТЕР Л.А. Буймістер – за. Але я попрошу внести, будь ласка, мою окрему думку щодо того, що я вважаю, що треба продовжити строк вступу в дію цього закону для того, аби привести у відповідність решту законодавчих актів. І подам відповідну.... на комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмила Анатоліївна. Враховано, зафіксуємо. Буймістер – за.

Кисилевський – за.

Кицак. Не бачу. Богдан Вікторович! За.

Колтунович не голосує.

Кубів. Утримався, Степан Іванович, так? Не чую, Степан Іванович, виключений мікрофон у вас.

КУБІВ С.І. Я говорю, я – утримуюся. Але я хочу внести у протокол особливу думку. Вона полягає в тому, що я підтримую логіку законопроекту – дерегуляцію господарської діяльності і зменшення тиску... Десь трошки потребує наявність позитивного механізму саморегулювання.

Разом з тим, хочу сказати, що на сьогоднішній день потрібно перенести це питання на наступне засідання нашого комітету і врахувати

позиції такого характеру, що, наприклад, Координаційна рада з питань саморегулювання як... орган при Мінекономіки не може функціонувати із зазначеними у законопроекті функціями, бо це не передбачено законодавством. І це можна врегулювати, якраз попрацювавши і з асоціаціями, про те, що говорила пані Людмила.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович. Враховано. Я попрошу, єдине, вашу помічницю або помічника відповідно думку подати в письмовому вигляді. Ми зафіксували, що ви в цілому підтримуєте законопроект, і його філософію, і концепцію, і у випадку його доопрацювання між першим і другим будете також підтримувати. Це зафіксовано. Дякую.

Да, утримався. Кубів поки що утримався.

Лічман – за.

Муса Сергоєвич – за.

Марчук Ігор Петрович.

МАРЧУК І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Олексій Васильович Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наталуха – за.

Підласа – за.

Борис Вікторович Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Руцишин Ярослав Іванович.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Сергій Олексійович Тарута.

ТАРУТА С.О. Я утримаюсь. Я згоден зі Степаном Івановичем, що його треба доопрацювати, тому що є дуже велика загроза, що ці саморегульвні організації потім створюють монополії. І це у нас було по ринку цінних паперів, де зробили монополію - і навпаки зробили ще гірше. І тому його треба дуже ретельно доопрацювати. Я теж... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович... Да, утримався. Сергій Олексійович утримався. Дякую. Врахована ваша особиста думка, так само ви в цілому підтримуєте філософію і концепцію законопроекту, але будете доопрацьовувати між першим і другим з профільним підкомітетом, правильно?

ТАРУТА С.О. Правильно, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, у нас 11 – за, 2 – утримались. Рішення прийнято. Дякую дуже.

ЛІЧМАН Г.В. Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до наступного питання, у нас третій пункт порядку денного: проект Закону 3132 (це повторне друге, нагадаю), у нас відповідальний депутат за підготовку питання - пані Підласа Роксолана Андріївна.

А до комітету приєднався співавтор законопроекту Олександр Сергійович Корнієнко. Пропоную надати слово Олександру Сергійовичу як першому автору. Будь ласка.

КОРНІЄНКО О.С. Доброго дня, шановні учасники Комітету економічної політики. Приємно у вас тут бути. Тут підслуховував дискусію вашу. .... як учасник великого комітету...*(Не чути)*

Я пару слів хотів розказати щодо нагальності цього законопроекту, чому повторне друге читання зараз трохи плануємо активізувати. І я думаю, що тут мене підтримає Антимонопольний комітет зараз...*(Не чути)*

У нас зараз такий буде процес, по якому з'явиться велика кількість оскаржень на місцевому рівні. Він буде пов'язаний з тим, що у нас відбулись місцеві вибори. Нові органи місцевої влади, місцеве самоврядування стали до роботи, і половина з цих органів, вони фактично є нові взагалі за означенням. Тобто це 120 нових районних рад..... це близько 700 нових так званих рад громад – це селищні, сільські, міські ради. Їх теж .....

І в нас є така підозра, що у зв'язку з тим, що таке оновлення значне місцевого самоврядування відбулось, в нас буде оголошена досить велика кількість закупівель різного плану на місцевому рівні, пов'язаних з утворенням цих організацій, створенням нових комунальних підприємств, і так далі, і так далі.

Це може, ми розуміємо, в перспективі дати велику кількість оскаржень. І якщо ми не владнаємо механізм роботи з оскарженнями на місцевому рівні, відповідно в нас буде тоді продовжуватися ця проблема із затягуванням

строку розгляду скарг, і фактично завантаження Антимонопольного комітету, державних уповноважених цією справою.... Але, разом з тим, вони тоді не будуть займатися іншими важливими справами.

Ми пам'ятаємо цю ..... зауваження наших партнерів західних щодо механізму призначення, да? Я тут не є експертом сильним в антимонопольному законодавстві, але цей саме законопроект, мені здається, ближче теж до... близько до функції..... державної влади. Я якраз очолюю підкомітет державної влади, і тому тут.....

До другого читання є правка моя, 22 вона називається. Крім там редакційних певних уточнень, там..... Це стаття зауважень по конституційності призначення цих уповноважених і передача їх функцій, призначення до ..... голови АМКУ за порядком, який має розробити Кабінет Міністрів, і в «Прикінцевих» є ще одна моя правка, я не пам'ятаю, якась 105-а, яка якраз дає Кабміну доручення цей порядок і розробити.

Ну, власне, у запропонованій редакції ще визначається і не тільки, хто призначає, спосіб призначення, а й вимоги до цих уповноважених з розгляду скарг у сфері державних закупівель, така у них довга назва посади, але я так коротко їх називаю - держуповноважені, уповноважені по скаргах, можливо.

Строк повноважень, вимоги до них достатньо ґрунтовно виписані, щоб не можна було потім порядком призначення якось маніпулювати і призначати туди когось взагалі без досвіду, стаж роботи у сфері державних закупівель, можливо, тому що вони мають у цьому предметі розумітися. Вони не є державними службовцями, але на них розповсюджується законодавство про запобігання корупції (на жаль, зараз, як ми знаємо, трохи призупинено в деяких частинах). Ну і, звичайно, що вони не є державними уповноваженими Антимонопольного комітету, в них є виключно компетенція з розгляду скарг у сфері державних закупівель.

Таким чином, ми, мені здається, в такій редакції максимально точно випишемо формат роботи цих державних уповноважених з розгляду скарг у

сфері публічних закупівель, і таким чином можемо розблокувати... він не заблокований, але він такий, зараз цей процес обтяжливий для Антимонопольного комітету, і для місцевого самоврядування в першу чергу, бо найбільша кількість скарг саме .... статистично, з того рівня статистично піднімається, і є підозра, що їх може бути з нового року ще більше.

Це по цих двох правках. Якщо треба, можемо їх обговорити. Там є зауваження ще... пропозиції ще до двох правках, але вже, як скажете, пане Дмитре, чи пані Роксолано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійович.

Колеги, давайте тоді надамо слово... Степан Іванович, є пропозиція, щоб Роксолана Андріївна по правках йшла просто, і по зауваженням одразу буде... Да, будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Щодо стосовно правки номер 22 Олександра Сергійовича Корнієнка, ми її врахували частково. Ми, дійсно, взяли за основу пропозицію про те, що призначає уповноважених у сфері публічних закупівель Голова Антимонопольного комітету.... просто тому що, я вже відверто скажу, інших можливостей в системі нашої державної влади немає. Президент за Конституцією не має повноважень щодо призначення таких уповноважених, Верховна Рада не має таких повноважень за Конституцією. Кабінет Міністрів, який міг би їх призначати, має конфлікт інтересів, тому що ці уповноважені у сфері публічних закупівель розглядають скарги на тендери, які проводить і Кабінет Міністрів, і всі його підвідомчі організації. Тому Кабінет Міністрів буде прямо зацікавлений в тому, щоби ці особи приймали такі рішення на користь Кабінету Міністрів та міністерств. Тому Кабінет Міністрів не може його призначати. Залишається в нас лише фактично Голова Антимонопольного комітету. І для того, щоб зробити цей процес прозорішим, ми додали конкурсні засади призначення. Але я все ж

таки від фракції, яку я..... від комітету, пропоную, щоби порядок проведення конкурсу визначав Антимонопольний комітет і регламент з проведення конкурсу.

Тому правка врахована частково. Відповідно правка 102 до «Прикінцевих та перехідних положень» не врахована, тому що вона доручає Кабінету Міністрів розробити порядок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Степан Іванович Кубів, будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане голову, колеги, шановний пане Олександрє! Дякую, що ви дійсно оцінили дискусію нашого комітету.

Я не буду говорити про все, але дещо скажу. Дійсно, було 109 правок, 55 ми врахувати, решту не врахували.

Ніхто не може сказати, ось Роксолана Андріївна, чи пані Роксолана, чітко знає, я був ініціатором ще у ..... році Закону про закупівлі, і ProZorro, і все інше. І є багато речей, які ми вже зараз за півтора роки з вами зробили дуже хороших, і продовжуємо робити хороше, не політизуючи.

Три проблеми, які я бачу. Перше. Коли ми.... підкреслюємо про зміни тих чи інших, є недолік один, що те, що ми зараз пропонуємо, суперечить чинному Закону України «Про публічні закупівлі». Нехай мені автор дасть пояснення, стаття 18 - це передбачається створення у складі Антимонопольного комітету адміністративних колегій, що складаються з державних уповноважених. Ми не можемо підтримувати законопроект, який вже суперечить чинному закону. Тобто є закон, ми пропонуємо закон, який суперечить нинішньому закону.

Друге. Якщо навіть внести зміни у Закон «Про публічні закупівлі» і замінити колегії на комісії, то виникне ще більша проблема, що правові підстави прийняття рішень такими комісіями будуть абсолютно

невизначеними, бо комісія, у вашій задумці, це підзвітний підрозділ Антимонопольного комітету. Це є зразок департаменту у міністерстві. Я це практично говорю сьогодні. І це означає, що вони не можуть приймати самостійні рішення, а можуть лише пропонувати проекти рішень для прийняття Антимонопольного комітету. Я вже не говорю про терміни, про несумісну термінологію тих 109 поправок, про якість законодавства, яка міняє діючі закони.

І ще одне. Коли ми беремо правку 66, де пишеться, що звільнення голови Антимонопольного комітету, пропонується, що вона може заявити про відставку у Верховній Раді України. Я ставлю питання: шановні депутати, шановна парламентсько-президентська республіка - ..... форма управління, що голова Антимонопольного комітету може заявити про відставку у Верховній Раді України. Це означає, що не Верховна Рада оцінює роботу Антимонопольного комітету, а він сам хоче заявити про звільнення-незвільнення, тоді як порядок призначення та звільнення взагалі не зрозумілі в даному законі.

Але в цілому цей законопроект мав би стосуватися лише публічних закупівель, бо так заявлено у назві, пане Дмитре. Тому що ми в назві говоримо про одне, а в законі міняємо порядок і звільнення, і призначення, а не ..... зміни Голови Антимонопольного комітету. Бо в такому разі було б доцільно розглядати разом з альтернативним законопроектом 2730, 2730-1 і 2730-2. Тоді буде якась логіка.

Якщо глобально підійти до... Я вам скажу, зауважень в мене додатково - 11 ще зауважень, не такі глобальні, які я говорю, є. І я за те, щоби в залі було не... Ви розумієте, коли ми повторно його відправимо і в залі не буде проголосовано, про яку якість законодавства ми говоримо і в комітеті, і відповідно...

І одна дуже важлива позиція. Як ми можемо, наприклад, говорити про те, що законодавство на рівні закону, повноваження одного органу ми

покладаємо на інший орган для того, щоб узаконити такий орган, бо зараз його існування суперечить чинному законодавству. Я навіть не хочу коментувати і називати ці позиції. Це глобальні речі, несумісні. Це, знаєте, «мухи і котлети», називається, в сумісному вінегреті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

Давайте Роксолана Андріївна. Там, я ще бачу, Людмила Анатоліївна підняла руку.

БУЙМІСТЕР Л.А. Можна мені слово, будь ласка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Людмила Анатоліївна, одну секундочку! Одне коротке оголошення: до нас наш колега приєднався Євгеній Володимирович Шевченко. Просто для протоколу: він присутній.

По-друге, є пропозиція. Давайте Людмила Анатоліївна, і потім Роксолана Андріївна, підемо по правках, бо якщо ми зайдемо в... *(Шум у залі)* Чекайте-чекайте, в загальну дискусію – ми там загрузнемо.

Я відійду на одну хвилину буквально. Дмитро Давидович, попрошу вас перейняти модерацію, максимум дві хвилини мене не буде.

Тому давайте: пані Буймістер і пані Підласа, і потім - по правках.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дуже дякую, пане голову.

Колеги, дивіться, що я вам хочу сказати. Цей законопроект, він надзвичайно важливий, і в цілому його потрібно підтримувати, тому що це такий перший крок. І зараз розкажу, який він саме, в тій насправді регуляторній реформі Антимонопольного комітету, яку зараз проводимо.

Сьогодні справді, якщо так подивитися, функція органу оскарження абсолютно невластива для Антимонопольного комітету, історично попала до

нього, тому що від неї відмовилася Рахункова палата. І насправді на сьогодні Антимонопольний комітет є єдиним органом в державі, який сформував вже компетенції і сформував команду, яка може ефективно займатися вирішенням цих спорів щодо оскарження публічних закупівель.

Але цим ні в якому разі не може займатися основний склад Антимонопольного комітету. І насправді, по великому рахунку, що треба зробити – це зробити конституційну реформу і зробити цей орган абсолютно незалежним регулятором в окремій сфері своєї діяльності. І я думаю, що ми до цього прийдемо в не дуже далекій перспективі.

Тому зараз нам просто критично важливо звільнити Антимонопольний комітет від цієї невластивої функції, тому що в нас проблем в економіці просто хоч відбавляй, починаючи від газових монополій і оскаржень рішень Антимонопольного комітету, енергетичних, закінчуючи ритейлом та іншими ринками. Тому Антимонопольний комітет повинен зараз займатися зовсім іншими речами.

Для того, щоб ефективно запрацював в принципі увесь цей механізм, нам треба зробити оці дві речі: по-перше, змінити Конституцію, і, по-друге, підвищити фінансування бюджету на Антимонопольний комітет, адже сьогодні Антимонопольний отримує найменше фінансування з усіх регуляторів, які є в Україні.

Але тільки тоді вони зможуть окремо ще найняти на роботу людей, яких можна буде з цього органу оскарження виділити в окрему організацію, але для того, щоб не загубилася якість взагалі цієї роботи. Тому що, дійсно, оскарження публічних закупівель – це величезний вал роботи, аналіз документації тендерної і такої, суто технічної роботи, яку сьогодні, окрім Антимонопольного комітету, об'єктивно ніхто з державних інституцій робити просто не зможе.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Людмила Анатоліївна, якщо можна, щоб ми ще дали слово Степану Івановичу - і пішли по правках, тому що, я так розумію, в нас ще великий порядок денний.

БУЙМІСТЕР Л.А. Я ж про ці правки і кажу.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Ну, ми ще не почали їх розглядати навіть. Просто ми... щоб ми якби... Якщо ми зараз підемо в загальну дискусію по філософії законопроекту, то ми потім...

БУЙМІСТЕР Л.А. Я закінчую.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Так, будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А. Тому я хочу підтримати Степана Івановича в одній правці, що, дійсно, ми цим законопроектом не повинні чіпати питання звільнення і призначення саме Антимонопольного комітету, адже це питання більше ширшої реформи, і сьогодні ми не можемо до ширшої реформи це питання регулювати тут.

А щодо того, що Антимонопольний комітет буде призначати, так у сьогоdnішній ситуації, дійсно, немає іншої інституції, яка могла би призначати цих людей, при тому ще і компетентна інституція.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дякую, Людмила Анатоліївна.

ПІДЛАСА Р.А. Давайте я відповім на зауваження Степана Івановича. Ви знаєте, я погоджуюся зі всіма вашим зауваженнями, але є нюанси, як завжди.

По-перше, 66 правка Сергія Олексійовича Тарути пропонується мною до відхилення саме тому, що питання звільнення і призначення Голови Антимонопольного комітету потребують додаткової дискусії.

Те, що ви мали на увазі: формулювання – «заявляє про свою відставку Верховній Раді», – це правка 67. Вона зараз врахована. Чому? Тому що до другого читання вона також була врахована, і я нагадаю, що ми як комітет голосували за цю поправку, і я не вбачаю зі свого боку коректним відхилити правку, яку підтримали всі члени комітету своїм активним голосуванням.

Якщо ваша пропозиція її відхилити, то думаю, що буде правильним поставити її на голосування ще раз, але я саме таких повноважень не відчуваю.

Щодо законопроекту 2730, він не є альтернативним і до законопроекту 3132, тому що він є, скажімо так, великою комплексною реформою і Антимонопольного комітету, і антимонопольного законодавства. Цей же законопроект, дійсно, стосується лише реформи органу оскарження у системі публічних закупівель.

Що стосується Закону «Про публічні закупівлі», я з вами абсолютно погоджуюся, що стаття 18 це питання врегулює, і вона є основною. Тому... Була би основною, якби ми не зазначили у проекті закону, що стаття 18 діє в тих частинах, які не суперечать тексту цього закону, який буде ухвалений, якщо він буде ухвалений.

Але наступним кроком, безперечно, потрібно буде ухвалити зміни до Закону «Про публічні закупівлі». Якщо подивитися на історію законопроекту 3132, то перед першим і другим читанням 3132 був законопроект такий собі 2656, якщо я не помиляюсь, який вносить зміни і в Закон «Про публічні закупівлі», і в Закон про Антимонопольний комітет, але тоді він був відхилений, тому що нова редакція Закону «Про публічні закупівлі» не вступила на той момент в дію. Тому ми вирішили піти окремими законопроектами, і з одним з них ми зараз прийшли до, власне, фіналу,

сподіваємося. Але всі теж мали побоювання, що цей законопроект не буде діяти, тому що через «Перехідні положення», через те, що в нас була колегія, а стала комісія, але і з Антимонопольним комітетом, і з юристами комітету, і з юристами Антимонопольного комітету, і з Головним юридичним управлінням ми це відпрацювали, і всі норми в нас тепер стикуються так, щоби це працювало. Тому що ми в першу чергу зацікавлені в тому, щоб Антимонопольний комітет працював. Це якщо коротко по цих правках.

І я погоджуюся з пропозицією: давайте далі підемо по конкретних пропозиціях.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Степан Іванович, там Дмитро Андрійович обіцяв вам слово, але якщо ви підтримаєте, то ми підемо по правках. Чи ви наполягаєте зараз висловитися?

КУБІВ С.І. Колеги, я хочу про сутність законодавчу сказати: ми не маємо права приймати закон, проект закону, який суперечить діючому закону. Це абсурд! Це просто, ви розумієте... Давайте тоді будемо голосувати ногами. Це все одно нога піднята. Ну, це ж неправильно!

Роксолана Андріївна сама визнає про порушення статті 18, каже: але давайте ми приймемо проект закону, закон, який порушує закон, бо ми змінимо закон, який діє. Про що ми говоримо? Це, ну, може, в колгоспі при Радянському Союзі було добре. Я нікого не ображаю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дякую. Дякую, Дмитро Давидович.

Роксолана Андріївна, будь ласка, по правках.

ПІДЛАСА Р.А. В мене поправка... я відповіла, там є запитання по правці 67 пана Тарути щодо того, що заявляє, Голова Антимонопольного

заявляє про свою відставку Голові Верховної Ради, точніше, Верховній Раді, перепрошую.

Моя позиція: я пропоную її врахувати, тому що комітет за неї голосував до другого читання. Моя пропозиція, якщо Степан Іванович наполягає, переголосувати цю правку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там Людмила Анатоліївна, її виключили від комітету, просить буквально дати їй одну хвилину, вона зараз під'єднається.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Дмитрий Андреевич, доброго дня!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Володимирович, доброго дня!

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Виступ російською мовою)*

Я по поводу этой правки 67-й. Роксолана, извините, пожалуйста, но вы хотите, чтобы работник Антимонопольного комитета свои полномочия складывал тем, кто... говорил об этом в Верховной Раде? Это правда? Ответьте, пожалуйста.

ПІДЛАСА Р.А. Євген Володимирович, це не моя правка, це поправка Сергія Олексійовича Тарути. Він пропонує викласти наступну норму: «Голова Антимонопольного комітету має право заявити про свою відставку у Верховній Раді України». В чинному законодавстві формулювання звучить наступним чином: «Голова Антимонопольного комітету має право заявити про свою відставку Президенту України».

Мова йде зараз про добровільну відставку, а не про звільнення за результатами роботи чи висловлення недовіри з боку Верховної Ради.

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Виступ російською мовою)*

Ну, я просто сразу ассоциирую эту норму с тем, что у нас есть Конституция. Да, Президент Украины свои полномочия складывает и заявить должен об этом публично Верховной Раде. Это просто такое, очень важное. И мы сейчас Главу Антимонопольного комитета приравниваем к Президенту. Мне кажется, это не совсем корректно с точки зрения конституционного права.

У меня все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, колеги, по 32-й правці, по правці пана... точніше, по 66-й правці, по правці пана Тарути, 32 рядок.

Я так розумію, що якщо ми це не змінимо, то, навпаки, це буде неконституційне положення і закон буде неконституційний, і ця конкретна норма не буде відповідати Конституції. Відповідно до цього воно... саме тому воно як би і враховано.

ПДЛАСА Р.А. Ні-ні, насправді це не суперечить Конституції, кому Голова Антимонопольного комітету заявляє про свою відставку. Це питання... тому що звільняє його все одно Верховна Рада за поданням Президента. Тобто ця норма не стосується порядку призначення, це є частина звільнення в загальному сенсі, але все одно звільнятиме Верховна Рада.

У мене є пропозиція...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Людмила Анатоліївна, у вас технічні збої.

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Виступ російською мовою)*

Дмитрий Андреевич, позвольте, я 20 секунд буквально?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Евгений Владимирович, пожалуйста.

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Виступ російською мовою)*

Речь идет о том, что институт Президента - наивысший, скажем так, посадочный орган, и увольнение Президента, даже по собственной инициативе, имеет ряд..... то есть эта процедура усложнена для того, чтобы просто так Президента не сбили. И когда мы ставим в один ряд Главу Антимонопольного комитета с Президентом, мы его поднимаем выше по рангу по Конституции. И это неправильно, это, действительно, не соответствует Конституции. Тут Дмитрий Андреевич прав.

Поэтому, Роксолана, я прошу вас, обратите на это внимание, это не понято. Он заявление может писать кому угодно, но заявлять в зале Верховной Рады, как там написано, в Раде, Верховной Раде – это его привилегия, это..... процедура увольнения. Такого мы не можем допустить.

ПІДЛАСА Р.А. Євгеній Володимирович, я з вами особисто як народний депутат погоджуюсь, але я хочу нагадати, що до другого читання Комітет економічного розвитку проголосував цю правку і підтримав. Це була єдина моя мотивація, чому резолюція залишилося такою, як вона була, після другого читання.

Я думаю, оскільки поправка викликає дискусію, потрібно зараз просто її ще раз поставити на голосування. Якщо ми відхилимо 67 поправку, то норма закону буде звучати в чинній редакції, що Голова Антимонопольного комітету має право заявити про свою відставку Президенту України. Президент України його буде звільняти за погодженням, і призначати за погодженням з Верховною Радою.

Дмитро Андрійович, у мене є пропозиція. *(Шум у залі)*

ТАРУТА С.О. ... відносно повноважень Президента, який і так нахватав абсолютно неконституційних... 340 сьогодні нормативних і

законодавчих актів, які не відповідають Конституції. І правильно буде ..... коли голова пише заяву на Президента, а Президент вирішує свої питання. І він його не звільняє. А призначає його парламент, і фонд звітний парламенту, не Президенту. Для чого ми ще робимо залежність від Президента?

І ..... тільки на те, що Банкова «рулить» так, як вона хоче. Це перша історія. А по-друге, це може бути далі історія, коли буде абсолютно недієспособна наша інституція – Фонд державного майна.

Тому я й пропоную упростити: призначає його парламент, і він парламенту подає. Не Президенту! Причому тут Президент? Причому, скажіть, будь ласка?! Для чого ми робимо ще більше ..... Президента в президентсько-парламентській республіці?

Оце ми ще сьогодні маємо проблему – це якраз проблема конфлікту інтересів. ....звернути увагу: сьогодні Адміністрація Президента не є гілкою влади. У нас є законодавча, виконавча і судова, у нас нема ..... вертикалі Президента, він гарант. То нехай буде гарантом, а парламент сам визначає, наскільки системно працює Фонд державного майна, звільняє його, призначає. Тоді буде більш....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є пропозиція. Дивіться, я вважаю, що насправді .....

ТАРУТА С.О. Я проти того, щоб ..... цю правку, тому що вона дуже суттєва. Нам не треба далі ще більше робити повноваження Президента. Потім за посаду Президента деруться і борються ті, які в тому числі не відповідають тим вимогам, які треба для Президента. Не треба робити цю інституцію абсолютно монопольною в нашій державі. Я не стосовно Зеленського. Завтра буде інший Янукович, і що - ми будемо залежати всі від "Януковича"?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович... Колеги, є пропозиція. Чекайте!
Дивіться, я погоджуюсь з тим, що ми маємо...

ТАРУТА С.О. Я не думаю, що треба ставити це на голосування. Ми вже прийняли це рішення. Чому ми зараз змінюємо його?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, я не пропоную змінювати рішення. *(Шум у залі)*

Степан Іванович... *(Шум у залі)* А в мене виключений мікрофон, Романе Михайловичу. *(Шум у залі)* Колеги! Колеги, будь ласка, можна хвилинку уваги?

Сергій Олексійович, немає пропозиції змінювати цю правку. На мою особисту думку, правка відповідає вимогам Конституції, адже Конституція справді передбачає, що Голова Антимонопольного комітету заявляє про свою відставку... про своє звільнення, я вибачаюсь, Верховній Раді України.

Єдине, що я би запропонував зробити, це правку номер 66 врахувати в редакції комітету і змінити слово «відставку» на слово «звільнення». Тому що слово «відставка» як таке, його, якщо я не помиляюся, по законодавству немає. Немає, особливо у контексті Антимонопольного комітету. Є «звільнення» і є «призначення».

Тому, щоб не робити неоднозначність і невизначеність норми, то я би запропонував врахувати 66 частково в редакції комітету, замінивши слово «відставка» на слово «звільнення».

Будь ласка, Людмила Анатоліївна.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дуже дякую.

Дивіться, насправді тут є закладений певний ризик. Якщо ми, в принципі, змінюємо цю норму, а що, наприклад, відбудеться, якщо Верховна

Рада звільнить за рішенням, а голова Антимонопольного комітету не заявить про своє звільнення? Тут може виникнути колізія: чи повинен він заявляти про звільнення, якщо Верховна Рада його звільнила, чи не повинен?

Я пропоную взагалі зараз не чіпати цю норму, тому що нам потрібно по порядку призначення і звільнення Голови Антимонопольного комітету окрему, дуже широку дискусію мати в рамках великої реформи. І вона в нас вже частково була і відбулася.

Я вас прошу, давайте не змінювати взагалі цю норму зараз цим законопроектом, бо, дійсно, це не суть регулювання. Нам треба вирішити проблему з органом оскарження, а вже питання техніки призначення і звільнення голови, державних уповноважених регулювати в рамках великої реформи. Ми інакше зараз чіпаємо ці речі, які, ну, по-перше, непередбачувано можуть вистрілити, і абсолютно на непотрібні ризики наражають, коли в нас є, дійсно, великий форум зі спеціалістами, з європейськими колегами, з американськими колегами, де ми постійно ці питання обговорюємо. Я всіх запрошуюю народних депутатів - членів комітету долучатися, кому цікаво. Ми обговорюємо з експертами ринку, тому такі передчасні зміни, вони сьогодні виглядають більш косметично, ніж по суті, але можуть викликати непотрібні ризики, ми їх потім врегулюємо.

Сьогодні орган оскарження ми повинні вирішити – і все, і на цьому обмежитися взагалі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмила Анатоліївна.

Колеги, просять слова з Антимонопольного комітету. Будь ласка, представник Антимонопольного комітету. Представтесь, будь ласка.

НЕЧИТАЙЛО О.М. Доброго дня! Нечитайло Ольга. Також сьогодні на засіданні комітеті присутня..... Я їй дам теж слово.

Дивіться, колеги, справа в тому, що питання звільнення та призначення..... *(Не чути)*

Це питання також врегульовано і в частині першій, згідно якої Голова Антимонопольного комітету призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України за згодою Верховної Ради України.

Зважаючи на це, у нас фактично ці зміни, якщо ми вносимо зміни, запропоновані поправкою 67, то у нас мають відбуватися і інші синхронні зміни, які приводили б норму, Закон про Антимонопольний комітет до певної гармонійності. Але ж цього не відбувається.

Тому..... вас підтримати пропозицію Людмили Буймістер і відкласти дискусію щодо звільнення та призначення з посади Голови Антимонопольного комітету до великої, масштабної дискусії в рамках законопроекту 2730, яка відбулася із залученням європейських партнерів, американських партнерів, за активної участі Антимонопольного комітету та всіх інших зацікавлених осіб, а зараз сконцентруватися на діяльності саме органів оскарження, тому що насправді це дуже нагальне для нас питання, і, дійсно, ми перевантажені, у нас колосальний приріст скарг, кожного року кількість скарг збільшується на 30, на 20 відсотків, за три роки це приріст 95 відсотків. Новий Закон «Про публічні закупівлі» нам фактично ..... не допоміг, тому давайте сконцентруємося на цих суто організаційних питаннях, і велика дискусія щодо призначення і звільнення Голови Антимонопольного комітету буде.....в рамках законопроекту 2730.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Виступ російською мовою)*

Я мало говорив... Я просто репліку на виступаючу. Господарки, ще раз слово про партнерів в комітеті, що ми повинні з ними щось обговорювати, я напишу заяву в СБУ про те, що відбувається в комітеті. Мого голосу сьогодні за законопроект не буде.

До свідання!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Євгеній Володимирович.

ТАРУТА С.О. Я хотів би так же.... Скажіть, будь ласка, для чого нам міжнародні партнери, коли ми тут повинні.... парламент, займатися ефективним управлінням державою?

БУЙМІСТЕР Л.А. Я вам відповім, Сергій Олександрович. Для того, щоб отримувати інформацію щодо досвіду, який пройшли вже інші держави. Ці приклади регулювання і регуляторної політики, які вони застосовували, що в них показало себе неефективним і що показало себе ефективним в регулюванні тих чи інших ринків чи побудові ефективної регуляторної політики в економіці. І це ті держави, які показують на сьогодні набагато швидше, ніж Україна, і краще, ніж Україна, темпи економічного зростання.

І я зараз не кажу про те, що хтось комусь щось пише, я кажу про те, що ми запитуємо у наших партнерів, через який досвід вони вже пройшли, враховуємо його, перепрацьовуємо його з точки зору українських реалій та українського законодавства існуючого і втілюємо в життя найкращі...

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги! Колеги! Колеги! Людмила Анатоліївна! Євгеній Володимирович! Колеги! Євгеній Володимирович, я вас прошу, давайте відійдемо від цієї дискусії, бо вона не стосується законопроекту. Ми

зараз просто витратимо на це надто багато часу, це така філософська дискусія, яка, в принципі, до цього законопроекту не має жодного стосунку.

У нас питання дуже просте насправді – це зміни до Закону «Про публічні закупівлі», і просто сам факт того, що в цьому законопроекті до того, як Верховна Рада відправила його на повторне друге, комітет врахував правку 67, то тому ми вимушені як би її обговорювати.

Давайте сконцентруємося на тому, що ми робимо 67 правкою, потім висловимо зауваження конкретно по пропозиціям Олександра Сергійовича Корнієнка. Якщо не буде ніяких зауважень або ми критично не розійдемося на чомусь, перейдемо до голосувань, бо інакше ми просто витратимо на це дуже багато часу.

Роксолана Андріївна, будь ласка.

ПДЛАСА Р.А. В мене є пропозиція. Оскільки я все ж таки провела не одну годину, розмірковуючи над цими правками, яку ухвалити, яку відхилити, в мене все ж таки є пропозиція залишити ті резолюції, які ми запропонували.

66-а відхилена. Чому? Тому що абсолютно так само всі аналогічні правки, які стосуються зміни процедури призначення і звільнення Голови Антимонопольного комітету, відхилені.

67 правку пропонується врахувати, тому що тут мова йде фактично про те, куди Голова Антимонопольного відправить свою заяву про звільнення: у Верховну Раду чи в Офіс Президента. Я погоджуюсь, що має відправляти у Верховну Раду, хоча можуть бути різні варіанти.

Тому 67-у пропоную врахувати в редакції комітету, щоби норма у нас звучала, що Голова Антимонопольного комітету має право заявити про своє звільнення Верховній Раді України. Так, як запропонував Дмитро Андрійович, наскільки я розумію. Правильно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правильно. Колеги, я пропоную просто, щоб не...

БУЙМІСТЕР Л.А. Я пропоную друге ще пропозицію поставити на голосування...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Людмила Анатоліївна, можна тоді... Одну хвилинку. Я пропоную, щоб не розбалансовувати попереднє рішення комітету, в принципі погодитися з пропозицією Роксолани Андріївни.

Людмила Анатоліївна, будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А. Я попрошу поставити на голосування питання просто виключити взагалі цю норму з цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, давайте по-інакшому сформулюємо. Буде дві пропозиції: перша – врахувати, тобто залишити її врахованою, як ми вирішили минулого разу складом комітету, але в редакції комітету із заміною слова «відставка» на «звільнення»; а друга – це відхилити правку. Правильно?

БУЙМІСТЕР Л.А. Да, всю статтю цю виключити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто відхилити правку 67 – це і буде виключення цієї статті. А, всю статтю ви маєте на увазі?

ПІДЛАСА Р.А. Людмила Анатоліївна пропонує сформулювати нову правку, яка буде звучати так: «В абзаці другому підпункту 4 пункту 1 розділу І проекту слова «Голова Антимонопольного комітету має право заявити про свою відставку Президенту України» виключити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, тоді дві пропозиції ставлю на голосування, колеги, для того щоб ми просто... для того, щоб ми перейшли до цієї історії вже подалі.

Перше – це правку 67 народного депутата Тарути Сергія Олексійовича врахувати в редакції комітету наступним чином: «В абзаці другому підпункту 4 пункту 1 розділу I проекту слова «Президенту України» замінити словами «Верховній Раді України», слова «свою відставку» замінити на слова «своє звільнення».

Прошу проголосувати. Хто – за?

Наталуха – за.

Лічман – за.

Кисилевський – за.

ТАРУТА С.О. Тарута – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте, я десь загубив ручку.

Кисилевський – за.

Лічман – за.

Наталуха – за.

Тарута – за.

Кицак, бачу, за.

Кубів – за.

Магомедов.

МАГОМЕДОВ М.С. Я утримуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Марчук Ігор Петрович. Немає, не голосував.

Мовчан Олексій Васильович. На зв'язку, але нас не чує. Добре.

Підласа.

ПІДЛАСА Р.А. Підласа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підласа – за.

Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута – за.

Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. Утрималась.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утрималась.

Утрималась Буймістер, утримався Магомедов.

Шевченко на зв'язку? Євгеній Володимирович, ваша позиція?

ШЕВЧЕНКО Є.В. Я свою позицію вже висказав, я у державній зраді приймати участь не буду, тому я мовчав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так тут немає... Ну, добре! Зрозуміло, дякую.
Утримався.

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Володимирович, ми зараз голосуємо за правку, яка узгоджує її у відповідності до Конституції України.

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, я зрозумів, нема питань.

9 – за, колеги, з 14-ти. Правка прийнята в редакції комітету. Дякую.

Позиція пані Буймістер. Людмила Анатоліївна, в принципі, якщо прийнята правка в редакції комітету, тоді я не думаю, що будуть голоси на вашу пропозицію.

Колеги, я пропоную перейти до обговорення питання по суті внесення змін до Закону «Про публічні закупівлі» в рамках цього. Тому, Роксолана Андріївна. І ті пропозиції, які висловив Олександр Сергійович. По ним є зауваження, Роксолана Андріївна?

ПІДЛАСА Р.А. Я прокоментувала, що за поправки 22 і 102 щодо пропозицій Олександра Сергійовича, якщо він наполягає на чомусь, можна проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович, немає ніяких...

КОРНІЄНКО О.С. Ні, Я .....порядку призначення чи проведення цього відбору, в принципі, якщо ви фахово вважаєте, що..... займався, то я..... довіряю, тим більше, знаючи, як довго буває в Кабміні створення різних таких актів, це теж може затягнути додатково. АМКУ зацікавлений буде у швидкому призначенні, тому швидко цей порядок...

Тому я тут погоджусь з редакцією комітету....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійович.

Колеги, я щойно побачив у часті, є прохання надати слово Голові Антимонопольного комітету пані Піщанській. Вона на зв'язку?

ПІЩАНСЬКА О.С. Доброго дня, шановні депутати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Ольго, вітаємо!

ПІЩАНСЬКА О.С. Я дуже коротко.

По-перше, я всім вдячна за увагу..., за розуміння необхідності змін як .....комітету, так і праці, і призначень.

І я хочу звернути увагу вашу, що у нас є декілька законопроектів і декілька напрямків змін. Те, що ми сьогодні розглядаємо, це саме законопроект щодо повного оскарження, яке на сьогоднішній день у повній мірі перетягнув на себе усі, скажімо так, усі ресурси, які мають працювати за для розвитку економіки в державі.

Я погоджуюсь у повній мірі з пані Буймістер щодо того, що в нас безліч питань по кожному напрямку економіки – це і ринок газу, це і ринок електроенергії, це і ринок важкої промисловості. Тому я буду просити вас підтримати законопроект Роксолани Підласої, саме для того щоб знайти ресурси і ..... державних уповноважених саме для того, щоб вони почали виконувати основну свою функцію, для чого їх найнято на цю роботу.

І щиро вдячна вам за увагу до нашого комітету антимонопольного. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, пані Ольго.

Колеги, тоді якщо ні в кого немає більше... Да, Олександр Сергійович, будь ласка.

КОРНІЄНКО О.С. Я перепрошую..... про ті дві правки йде.

Є ще правки 61 і 62 Сергія Олексійовича, там просто буквально такий момент, ну, редакційний, мабуть, більше. Там мова йде про те, щоб матеріально-технічне забезпечення діяльності комісії здійснював Антимонопольний комітет. Але ж сам комітет фактично - це оцей колегіальний орган з уповноважених, який приймає рішення, виносить, а господарчою діяльністю, наскільки я розумію, апарат комітету займається. Державні службовці..... апараті комітету....

В мене пропозиція..... редакції, що апаратом..... здійснює належне матеріально-технічне забезпечення діяльності комісії. Якщо немає заперечень, така більш технічна, організаційна... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович...

КОРНІЄНКО О.С. 61 правка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, 61 правка, дивіться, вона врахована частково, і звучить вона у фінальній редакції саме наступним чином: «Організаційне, зокрема технічне, аналітичне, інформаційно-довідкове забезпечення діяльності комісії (комісій) з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель здійснюється апаратом Антимонопольного комітету України».

ПІДЛАСА Р.А. Ні-ні, перепрошую! В мене є коментар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Роксолана Андріївна.

ПІДЛАСА Р.А. Дмитро Андрійович, це не про це. Олександр Сергійович, у правці 61 пропонувалося два абзаци.... І Олександр Сергійович говорить про перший абзац, а ви говорите про другий абзац.

КОЛТУНОВИЧ О.С. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей!

ПІДЛАСА Р.А. Питання в тому, що якщо ми змінимо редакцію так, як говорить Олександр Сергійович, то перший і другий абзац будуть ідентичними. І якщо враховуємо пропозицію Олександра Сергійовича, то можна просто не враховувати перший абзац.

Але нам потрібно просто... Можливо, Сергій Олексійович прокоментує, і ми маємо проголосувати за це.

ТАРУТА С.О. Ще раз, про що?

КОРНІЄНКО О.С. У вас там правка про те, щоб матеріально-технічне забезпечення комісії здійснював практично апарат, але там чітко написано, що не апарат, а саме АМКУ. А АМКУ – це ж колегіальний орган, він не може технічне забезпечення здійснювати.

ТАРУТА С.О. Згоден.

_____. В мене тільки одне питання є, тому що... А, з іншого боку, в бюджеті, в Законі про бюджет, у нас йде саме мова про Антимонопольний комітет як такий, наскільки я розумію, а не апарат. Тому тут, дивлячись, що мається на увазі. Якщо ми маємо забезпечити належне ще і фінансування на це, тому що це розширення штату передбачає у будь-якому

разі. Цей функціонал, який зараз виконується, там додаються державні уповноважені. Тобто це має все бути враховано в бюджеті.

КОРНІЄНКО О.С. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я думаю, що...

ТАРУТА С.О. АМКУ – це колегіальний орган, і він не може приймати рішення відносно... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я думаю, що варто...

_____ . ...попросити юристів перевірити, просто хто там є розпорядником бюджетних коштів і як це грамотно прописати, бо тут, мені здається, більш технічне питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це суто технічне питання. Ми можемо зробити наступним чином. Ми можемо після слів «Антимонопольний комітет України» додати в дужках «його апарат», і потім у процесі техніко-юридичних проконсультуватися, чи варто це винести перед Антимонопольним комітетом України, чи можна залишити таким чином. Тому що різниця між першим і другим абзацом, наскільки я розумію, вона в тому, що перший абзац дає загальну рамку про те, хто саме здійснює матеріально-технічне забезпечення, а другий абзац дає чітке розуміння, що саме мається на увазі під матеріально-технічним забезпеченням, тобто організаційне, аналітичне, інформаційно-довідкове. Тому я би не виключав перший абзац, я би лишав перший абзац, просто додав би слово «апарат» в дужках. Підходить?

Тоді, колеги, є пропозиція правку б1 врахувати частково в редакції комітету... точніше, врахувати в редакції комітету з наступним формулюванням: «Підпункт 3 пункту 1 розділу I проекту доповнити абзацами у такій редакції: «Антимонопольний комітет України...» Давайте краще, бо ми не впевнені з приводу бюджетного процесу, ми залишимо в дужках після "Антимонопольного комітету" - «його апарат», а потім у процесі техніко-юридичних будемо виправляти.

«Антимонопольний комітет України (його апарат) здійснює належне матеріально-технічне забезпечення діяльності комісії (комісій) з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель та уповноважених з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель.

Організаційне, зокрема технічне, аналітичне, інформаційно-довідкове забезпечення діяльності комісії (комісій) з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель здійснюється самостійним підрозділом апарату Антимонопольного комітету».

Я перепрошую, другий абзац переформулюю: «Організаційне, зокрема технічне, аналітичне, інформаційно-довідкове забезпечення діяльності комісії (комісій) з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель здійснюється апаратом Антимонопольного комітету».

Підходить таке формулювання, колеги?

ТАРУТА С.О. Да, підходить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування тоді пропозицію врахувати правку б1 в редакції комітету. Прошу голосувати.

Хто – за?

БУЙМІСТЕР Л.А. Буймістер – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Буймістер – за.

Кисилевський – за.

Кицак – за.

Колтунович не голосував.

МАРЧУК І.П. Марчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марчук – за.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман – за.

Магомедов.

МАГОМЕДОВ М.С. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Підласа.

ПІДЛАСА Р.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько Борис Вікторович.

ПРИХОДЬКО Б.В. Приходько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Руцишин. Не голосував.

Тарута.

ТАРУТА С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Володимирович Шевченко.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Я утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався. Дякую.

Колеги, 11 – правка прийнята. Дякую.

І по 62-й, Олександр Сергійович, ви сказали?

КОРНІЄНКО О.С. Да, в мене тут така коротка думка, що там же виходить, що до 15 березня... там суть правки, що до 1 березня АМКУ має опублікувати звіт про діяльність саме цієї комісії з оскарження. А у нас до 15 березня АМКУ має взагалі звітувати про свою діяльність перед Верховною Радою. Просто щоб ми, може, не грузили АМКУ двома звітами окремо, просто щоб це була... імплікувати, щоб звіт про діяльність комісії був частиною звіту про діяльність АМКУ, і терміни приблизно обрати 1-15 березня, воно якраз буде в часі співпадати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, яка ваша думка з приводу пропозиції розвести звіти?

КОРНІЄНКО О.С. Скласти ці звіти в один, щоб один звіт був.

ТАРУТА С.О. Я згоден абсолютно.

ПІДЛАСА Р.А. Олександр Сергійович, я правильно зрозуміла, що ваша пропозиція – відхилити 62 правку?

КОРНІЄНКО О.С. А десь написано, що має звіт бути про цю комісію...
(Не чути)

_____. Давайте краще не будемо це поєднувати в один технічний звіт, в один документ. Це будуть два окремих звіти, але строки будуть у них ідентичні, бо вони по специфіці будуть абсолютно різні і по вимогах так само.

Я пропоную, щоб це було два окремих документи, але одну дату.

ПІДЛАСА Р.А. Давайте просто викладемо в редакції комітету, що не пізніше 15 березня...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте змінимо 15 березня, я згоден, але концептуально я погоджуюсь з Людмилою Анатоліївною. Мені здається, що виключати це не можна.

Колеги, є пропозиція тоді врахувати правку 62 в редакції комітету, виклавши її в наступній редакції: «Підпункт 3 пункту 1 розділу I проекту доповнити абзацом у такій редакції: «Не пізніше 15 березня року, наступного за звітним бюджетним роком, Антимонопольний комітет України оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті щорічний звіт про діяльність комісії (комісій) з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері

публічних закупівель та узагальнену практику розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель».

Прошу голосувати. Хто за врахування правки 62 в редакції комітету?

БУЙМІСТЕР Л.А. Буймістер – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Буймістер – за.

Кисилевський – за.

Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович не голосував.

Кубів. Кубів зараз, може...

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Є.

Лічман – за.

Марчук – за.

МАРЧУК І.П. Марчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов Муса Сергойович – утримався.

Мовчан.

МОВЧАН. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Наталуха – за.

Підласа.

ПІДЛАСА Р.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько Борис Вікторович.

ПРИХОДЬКО Б.В. Приходько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Руцишин Ярослав Іванович. Поки немає.

Тарута?

ТАРУТА С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Володимирович Шевченко.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Я утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Дякую, колеги.

Руцишин на зв'язку? Не на зв'язку? Немає? Не голосував.

11 – за. Правка врахована.

Прошу?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, 11 – за. Правка 62 врахована в редакції комітету. Дякую, колеги.

Якщо немає більше зауважень по цьому законопроекті по правкам, я би тоді пропонував перейти до голосування. Колеги, нам потрібно чотири окремих голосування провести для того, щоб винести цей законопроект до зали.

Перше голосування – це пропозиція до розгляду... Пропозиція наступна. Комітет пропонує до розгляду проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про Антимонопольний комітет України" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення системи органів Антимонопольного комітету (реєстраційний номер 3132) у повторному другому читанні. Це перше голосування. Пропозиція до розгляду в повторному другому читанні. Прошу проголосувати.

Хто – за? Ні-ні, чекайте, я перепрошую, я вже запрацював трошки.

Значить, проект рішення. Підтримати пропозицію народного депутата України Підласої Роксолани Андріївни та доповнити законопроект і внести до порівняльної таблиці з подальшим врахуванням нових правок, виклавши їх в редакції комітету. (Да-да, вони внесені в таблицю). Висновки щодо врахування, відхилення інших правок та пропозицій, внесених суб'єктами права законодавчої ініціативи, привести у відповідність до остаточної редакції, проголосованої комітетом. Це перше голосування наше.

Колеги, прошу проголосувати за пропозицію підтримати пропозицію народного депутата Підласої і доповнити законопроект відповідними правками в таблиці. Прошу голосувати.

Хто – за?

БУЙМІСТЕР Л.А. Буймістер – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Буймістер – за.

Кисилевський – за.

Кицак.

КИЦАК Б.В. Кицак – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марчук – за.

Колтунович. Не голосував.

Кубів.

КУБІВ С.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів – утримався.

Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Магомедов.

МАГОМЕДОВ М.С. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Шевченко – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шевченко – утримався.

Підласа.

ПІДЛАСА Р.А. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Приходько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин. Руцишин! Не голосував.

Тарута.

ТАРУТА С. О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10 – за. Рішення прийнято. Дякую.

Колеги, друге голосування. На виконання рішення комітету доручити народному депутату України Підласій Роксолані Андріївні подати правки та пропозиції як суб'єкту законодавчої ініціативи. Прошу проголосувати за цю пропозицію. Прошу голосувати.

Хто – за?

Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кисилевський – за.

Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович. Не голосував.
Степан Іванович, утримались?

КУБІВ С.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.
Лічман.

ЛІЧМАН Г. В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов, утримався?

МАГОМЕДОВ М.С. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.
Марчук.

МАРЧУК І.П. Марчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.
Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.
Підласа.

ПІДЛАСА Р.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Приходько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Тарута. Тарута Сергій Олексійович. Сергій Олексійович! Так, немає.

Шевченко – утримався, так?

ТАРУТА С.О. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута – за.

Шевченко? Шевченко не голосував за другу пропозицію.

10. Дякую. Рішення прийнято.

Фінальна пропозиція наступна, колеги. Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в повторному другому читанні прийняти проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про Антимонопольний комітет України" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення системи органів Антимонопольного комітету (реєстраційний номер 3132) у другому читанні та в цілому як закон з техніко-юридичним опрацюванням. Прошу голосувати.

Хто – за?

Наталуха...

БУЙМІСТЕР Л.А. Буймістер – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Буймістер – за.

Кисилевський – за.

Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович. Не голосував.
Кубів.

КУБІВ С.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.
Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.
Магомедов - утримався?

МАГОМЕДОВ М.С. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.
Марчук.

МАРЧУК І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підласа.

ПІДЛАСА Р.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Тарута.

ТАРУТА С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

10... Шевченко.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Шевченко – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався. Дякую.

ШЕВЧЕНКО Є.В. На знак протесту проти іноземного впливу на Верховну Раду утримаюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Євгеній Володимирович.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Моя позиція принципова і пов'язана з тим, що у нас депутати покладаються на іноземців. Це моя позиція.

ПІДЛАСА Р.А. Євген Володимирович, а мені цікаво, звідки ви це взяли? Цей законопроект від самого початку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роксолана Андріївна, ви робите помилку.

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте поважати позиції один одного. Я з повагою...

ШЕВЧЕНКО Є.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Євгеній Володимирович. З повагою ставлюся до вашої позиції, відверто. Дякую. Дякую, колеги.

10. Рішення "за". В принципі, рішення прийнято. Дякую.

Олександр Сергійович, будь ласка.

КОРНІЄНКО О.С. Дякую за підтримку. Дякую усім за активну роботу над цим законопроектом. Є думки різні, і іноземних партнерів зокрема...*(Не чути)* Але я хочу сказати, що в даному випадку ми піклуємося про українську економіку, а в даному випадку ще і про українське місцеве самоврядування, яке точно подякує...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійович. Завжди раді вас чути.

Колеги, останній пункт порядку денного з точки зору законопроектів у нас 3176 – проект Закону про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" щодо закупівлі природного газу (друге читання).

Я, до речі, принагідно хотів би подякувати Антимонопольний комітет за участь в комітеті: і пані Піщанську, і пані Нечитайло, і всіх причетних до попереднього законопроекту. Дякую.

Переходимо до проекту Закону 3176. Колеги, у нас пропозиція - повернутися до його розгляду через наявність певних уточнень.

КУБІВ С.І. Пане голово, у мене є питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Степан Іванович, будь ласка.

КУБІВ С.І. Дивіться, я хочу сказати, що абсолютно пропозиція пані Роксолани є змістовна, правильна, і я її підтримую. Але я не розумію, яким чином ми оформимо юридично сьогодні, що у нас уже прийняте рішення комітету щодо даного законопроекту. Як .... буде, його скасовувати, вносити з порушенням термінів, процедури правку – і знову голосування? Тут треба мати..... юридичні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Степан Іванович, дивіться, Регламент дозволяє нам повернутися до розгляду питання, яке було уже прийнято і обговорено на комітеті, у випадку голосування дві третіх від складу комітету, тобто 11 членів комітету мають проголосувати "за".

КУБІВ С.І. Пане голово, треба, дійсно, зараз прорахувати добре, щоб.... ставився на голосування. Коли не буде прийнято (не дай Бог, я проти того) дві третіх, ми скасуємо добрий законопроект. Я про це і кажу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я думаю, що ми зараз подивимось на голоси в комітеті. Якщо...

КУБІВ С.І. Дивіться, є пропозиція... *(Не чути)*... або думку сказати, хто проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, беззаперечно.

Колеги, є хтось хто проти того, щоб повертатися до розгляду цього законопроекту на комітеті?

Я тоді ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону 3176 у другому читанні. Прошу голосувати по пропозиції повернення до розгляду законопроекту 3176 в другому читанні на комітеті. Прошу голосувати

Хто – за?

Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кисилевський – за.

Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович. Не голосував.

Степан Іванович.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Муса Сергоєвич.

МАГОМЕДОВ М.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Марчук.

МАРЧУК І.П. За. Марчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Васильович Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Підласа.

ПІДЛАСА Р.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. *(Не чути)*... процедури. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарута. Тарута!

ТАРУТА С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Шевченко Євгеній Володимирович.

ШЕВЧЕНКО Є.В. .... у Верховну Раду іноземців. Сьогодні голосую все "утримався".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, зрозуміло. Дякую.

Колеги, у нас 13 – за. Рішення прийнято. Комітет повертається до розгляду у другому читанні проекту Закону 3176.

Роксолана Андріївна, вам тоді слово з приводу поправок.

ПІДЛАСА Р.А. Колеги, дуже дякую за підтримку повернення до законопроекту. Я пропоную пункт 22 Закону "Про публічні закупівлі" - це новий пункт, який пропонується внести законопроектом. Я пропоную відстрочити ту дію цього пункту до 1 липня 2021 року. Для цього є... Нагадаю, що в пункті 22 мова йде про те, що при закупівлях природного газу, якщо ви маєте технологічну і інтелектуальну можливість як замовник вийти на біржу замість системи ProZorro, то ви можете це зробити. Це стосується усіх компаній: великих, маленьких, починаючи від.... і закінчуючи "Укрзалізницею", наприклад.

В мене є пропозиція відстрочити це до 1 липня, тому що є побоювання у мене особисто, які я, на жаль, не змогла висловити на минулому комітеті, тому що була відсутня. У мене були побоювання, у мене є побоювання, що природний газ буде закуповуватись на біржах, які абсолютно не призначені для цього. Тобто у нас зараз є понад ....товарних бірж в Україні, і жодна з них не є біржами в загальноприйнятному розумінні, тому що там не відбуваються регулярно торги, не укладаються контракти і не формуються ринкові ціни. І, як наслідок, можна просто зайти на якусь біржу...*(Не чути)*... і домовитись зі своїм постачальником природного газу про

закупівлю, наприклад, по завищеній ціні, а різницю використати для своїх, можливо, корупційних цілей.

Але з 1 липня 2021 року набуває чинності нова редакція Закону "Про цінні папери та фондовий ринок", який буде називатися "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки", та "Про товарну біржу", також нова редакція. І ці законопроекти встановлюють дуже чіткі вимоги, що саме може називатися біржею. Тобто, наприклад, ті біржі, де не відбуваються регулярні торги або капітал менший за 20 мільйонів гривень, вони не будуть мати можливості проводити більше торги. І це значно знижує ці корупційні ризики.

Крім того, я спілкувалася з головою енергетичного комітету паном Андрієм Герусом, і він погодився, що має сенс в кодексі газотранспортних систем, який є підзаконним актом Національної комісії регулювання енергетики (НКРЕКП), прописати в цьому кодексі вимоги до бірж, які торгують саме природним газом, для того щоб, з одного боку, унеможливити маніпуляції, а з іншого боку - сприяти розвитку ринку газу через те, що у нас буде кілька основних бірж, в яких буде видобуватися природний газ, і ми будемо бачити ринкову ціну в будь-який момент часу завдяки цим біржам. Тому така пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роксолана Андріївна.

Колеги, чи є питання, пропозиції чи заперечення до озвученого?

ТАРУТА С.О. А є Белькова? Може быть, Оля Белькова скажет свои позиции?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А є у нас на зв'язку пані Ольга?

БЕЛЬКОВА О.В. Є. Доброго дня!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, пані Ольго! Кілька слів по озвученому Роксоланою Андріївною, будь ласка. Яка позиція оператора? Будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Позиція оператора..... завжди конструктивна. Тому ми уважно вивчили застереження, які пані Роксолана має, і запропонували ..... версію. І можу вас переконати, що з боку оператора, як основного учасника на першому етапі біржової торгівлі, буде дуже зважена позиція. Ми основні, ключові і найбільші, і ми це усвідомлюємо. Ми будемо виходити додатково на біржі, комбінуючи з закупівлями на ProZorro і поступово навчаючи всіх учасників в Україні, як правильно вести біржову торгівлю. Але вона є надзвичайно важливою, ключовою для того, щоб Україна нарешті отримала внутрішній індекс ціни на газ, який сформовано відповідно в ринкових умовах.

Тому ми вважаємо, що і попередня версія законопроекту була правильна. Разом з тим, вважаємо, що дана пропозиція, вона не погіршує стан законопроекту, якщо буде підтримана Верховною Радою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Олю, тобто підтримуєте пропозицію, озвучену Роксоланою?

БЄЛЬКОВА О.В. Ми не заперечуємо проти цієї пропозиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не заперечуєте. Дякую. Дякую дуже.

Колеги, є... Людмила Анатоліївна. Будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А. Я, як співавтор законопроекту, хочу сказати пару слів.

Колеги, насправді я розумію абсолютно, звідки беруться побоювання у Роксолани, нашої колеги, щодо того, щоб відкривати всі ці ринки одночасно і відразу. І я розумію, і, в принципі, підтримую так само ці пропозиції щодо подовження строків. Просто щоб було зрозуміло, загально ми де-факто відкладаємо запуск отаких вільних ринків до середини наступного року. Що, в принципі, якщо ми цей час зараз використаємо з користю і дійсно приведемо у відповідність всю нормативно-правову базу підзаконну, і проведемо величезну роботу для того, аби відновити компетенції, в тому числі на тих біржах, які будуть працювати і які повинні запрацювати набагато більш активно, ніж це є на сьогоднішній момент, то тоді ми будемо бачити побудову якоїсь конкуренції.

Тому хочу звернути увагу, що нам треба буде постійно контролювати і НКРЕКП щодо того, щоб в ці строки ми все ж таки вмістились і використали цей час для того, аби привести законодавство, і практику - найголовніше, у відповідність, аби дійсно не допустити тих ризиків, які ми побачили на такому швидкому і абсолютно непідготовленому запуску ринку електричної енергії, наслідки якого ми сьогодні, на жаль, розгрібаємо і розгрібати будемо ще дуже довго.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмила Анатоліївна.

Після такої надихаючої промови, я думаю, що можна перейти до голосування. Правда?

А, Степан Іванович, будь ласка. Степан Іванович Кубів. Степан Іванович, включіть мікрофон, будь ласка. Не чуто вас.

КУБІВ С.І. Я хотів би поради три пропозиції. Коли ви вийдете доповідати у залу, пане голово, треба, перше, пояснити, чому ми, коли приймали рішення, звернулися ще раз до нього, норму Регламенту. Це треба

сказати, щоб виступаючі почали говорити, що правильно, неправильно. Це є питання, щоб кожен депутат це розумів.

Друга позиція. Обґрунтування, про що говорила Роксолана Андріївна, відповідно про тендери.

І я хочу підтримати даний законопроект, я голосую "за". Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, Степан Іванович, за конструктивні пропозиції. Враховано. Дякую.

Колеги, тоді ставлю на голосування цей законопроект. У нас має бути відповідно до процедури 3 окремих голосування. Я поясню по черзі кожне.

Перше голосування – це підтримати пропозицію народного депутата Підласої та доповнити законопроект і внести до порівняльної таблиці з подальшим врахуванням нових правок, виклавши їх в редакції комітету. Висновки щодо врахування або відхилення інших правок та пропозицій, внесених суб'єктами права законодавчої ініціативи, привести у відповідність до остаточної редакції, проголосованої комітетом. Це перше голосування. Прошу голосувати.

Хто за те, щоб підтримати пропозицію Підласої та доповнити законопроект і внести до порівняльної таблиці ці правки? Прошу голосувати.

Хто – за?

БУЙМІСТЕР Л.А. Буймістер – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Буймістер – за.

Кисилевський – за.

Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

МАРЧУК І.П. Марчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марчук – за.

Колтунович. Не голосував.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов.

МАГОМЕДОВ М.С. Я – за. Й хотел сказать... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я приєднуюсь. До речі, пані Ольга, робота за межами Верховної Ради йде вам на користь, це однозначно.

Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.

Підласа.

ПІДЛАСА Р.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І Тарута. Тарута! Немає. Не голосував.

Євгеній Володимирович, ви утримались?

ШЕВЧЕНКО Є.В. Як завжди, в знак протесту проти пливу іноземців на Верховну Раду України та її комітети, я... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Дякую.

Колеги, в нас 9... Ні, чекайте, 12 – за. Тому рішення прийнято.

Друге голосування, колеги. На виконання рішення комітету доручити народному депутату Підласій подати зазначені правки та пропозиції як суб'єкту законодавчої ініціативи.

Ставлю на голосування цю пропозицію – доручити пані Підласій подати зазначені правки і пропозиції. Прошу голосувати.

Хто – за?

Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. Буймістер – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кисилевський – за.

Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Колтунович. Не голосував.

Кубів. Степан Іванович!

КУБІВ С.І. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лічман – за.

Магомедов. Муса Сергоєвич!

МАГОМЕДОВ М.С. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Марчук. Марчук! Ігор Петрович!

МАРЧУК І.П. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мовчан. Мовчан! Олексій Васильович!

Підласа.

ПІДЛАСА Р.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута. Тарута!

Повернемося до Мовчана.

МОВЧАН О.В. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шевченко – утримався.

ШЕВЧЕНКО Є.В. (*Не чути*)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми... Я правильно розумію, Євгеній Володимирович, утримались ви?

ШЕВЧЕНКО Є.В. Дмитрій Андреевич, я ж хочу, щоб ви впредь пресекали всякие там вплив іноземців на комітет і розуміли, що такого більше робити не можна. Ті, хто... (*Не чути*) Тут є самостійники в комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, погоджуюсь. Погоджуюсь.

Тарута Сергій Олексійович. Не голосував.

Я – за. Наталуха – за.

Так, 12 – за. Дякую, колеги.

І фінальне голосування. Рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про

публічні закупівлі" щодо закупівлі природного газу (реєстраційний номер 3176) у другому читанні та в цілому як закон з техніко-юридичним опрацюванням. Прошу голосувати, колеги.

Хто – за?

Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кисилевський – за.

Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович. Не голосував.

Кубів. Степан Іванович!

КУБІВ С.І. Я, по-перше, за, а друге – пані Оля дуже класно виглядає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Лічман Ганна Василівна – за.

Муса Сергєєвич.

МАГОМЕДОВ М.С. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марчук Ігор Петрович.

МАРЧУК І.П. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мовчан Олексій Васильович.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.
Підласа.

ПІДЛАСА Р.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько Борис Вікторович.

ПРИХОДЬКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин Ярослав Іванович.

РУЦИШИН Я.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарута Сергій Олексійович. Не голосував.

Євгеній Володимирович.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Я тут. Як завжди, ви знаєте, утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, на знак протесту, я зрозумів, утримався.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Так, колеги, у нас 12 – за. Відповідно рішення прийнято. Дякую дуже.

Пані Ольго, дякуємо вам. Частіше радуйте нас своєю появою.

БЕЛЬКОВА О.В. Дякую. Дякую. Всім вітання! До наступної зустрічі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, колеги.

В принципі, ми вичерпали законопроекти. У нас на порядку денному передостанній пункт, п'ятий, "Різного". Це інформація щодо досягнутих домовленостей про доступ українських компаній до ринку державних закупівель Європейського Союзу, укладених договорів щодо постачання українських товарів, робіт та послуг на ринок публічних закупівель ЄС та відмови українським компаніям в участі у тендерах державних закупівель ЄС, а також кількісні та якісні оцінки придбання у рамках державних закупівель в Україні товарів, робіт та послуг походженням з ЄС.

У нас мала бути доповідачем Ольга Віталіївна Стефанішина, віцепрем'єр-міністерка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. Але мені кажуть, що її немає на зв'язку.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що значить - вона визначиться з датою? Наскільки я пам'ятаю, то комітет запрошує. Її графік не співпадає. Чудово!

Добре. Дмитро Давидович, декілька слів скажете нам, будь ласка, з приводу цього? Тоді в чому суть поставленого запитання, щодо якого ми хотіли би заслухати позицію Ольги Віталіївни Стефанішиної, яка не знайшла в своєму графіку, на жаль, місце для засідання комітету.

Будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Доброго дня, шановні колеги! Нещодавно в ЗМІ з'явилася заява пані віцепрем'єрки з євроінтеграції Ольги Стефанішиної

стосовно того, що ініційований нами і підтриманий нами в першому читанні законопроект про локалізацію начебто перешкоджає її переговорам з Євросоюзом про доступ українських товарів до державних закупівель в Євросоюзі.

Це викликало певне здивування, тому що, як ми знаємо, з 2016 року Україна приєдналася до Угоди ГРА. Це Угода про доступ до ринків державних закупівель. І ті люди, які від імені України підписували ці угоди, які зараз, ми знаємо, є опонентами нашого законопроекту цього, про локалізацію, стверджують, що в українських товарів немає ніяких перешкод у доступі до європейського ринку державних закупівель. Аж раптом ми чуємо від віце-прем'єра, що вона веде переговори про такий доступ і наш законопроект заважає цим переговорам.

Тож я намагався розібратись: так є доступ чи немає доступу. Тобто з чим ми маємо справу? Так не може бути, що обидві ці позиції праві, мабуть, що хтось все ж таки маніпулює або, відверто кажучи, каже неправду.

Тому для того, щоб ми могли на комітеті з'ясувати ці обставини і зрозуміти, як насправді виглядає ситуація з доступом українських товарів, українських товаровиробників до ринку публічних закупівель Євросоюзу, від комітету був направлений лист на ім'я пані Стефанішиної для того, щоб вона прийшла і прояснила цю ситуацію: як саме зараз регулюється цей доступ, чи є він, чи немає, про що вона веде переговори, якщо вона веде, чим саме заважає цим переговорам наш законопроект про локалізацію. І так само, оскільки вона є представником української держави, ми б її запитали, які кроки вона робить для того, щоб адвокатувати (адвокувати - як правильно сказати?) цю позицію у зовнішній світ, яку визначив український парламент, який, до речі, пані Стефанішину не так давно призначив на посаду.

Власне, з цього приводу ми її запрошували, але, як я розумію, графік не дозволяє їй зустрітись з комітетом. Але я думаю, що це питання буде актуальне, і буде дуже цікаво почути, що ж насправді там відбувається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитро Давидович.

Справді, такі публічні висловлювання віце-прем'єра, який мав би відстоювати і позицію України, і тим паче позицію профільного комітету, а натомість, на жаль, наносять безпосередньо іміджеву шкоду як самій законодавчій ініціативі, так і самому комітету, є щонайменше незрозумілими в контексті співпраці уряду і парламенту і в контексті підзвітності уряду до парламенту. Тому відповідно і була запрошена пані Стефанішина сьогодні на комітет.

Да, Степан Іванович, будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановні колеги, перше питання, і головне, що уряд, який призначений, він призначений рішенням Верховної Ради... *(Не чути)*

Питання, які ми хотіли би порушити, я вважаю, це потрібно донести до рішення, вставити правові акценти в стенограми, які..... і відповідно спільними засіданнями, де були б присутні найвищі, я би сказав, керівники держави. Я говорю про..... Я вважаю, що ви як комітет, і маючи досвід, повинні розглянути позицію: перший блок – щодо локалізації; другий блок – доступ на ринки Європейського союзу, і це бізнес нас просить; третя позиція – це імплементація статті 150/2 про інституційні основи; слідує позиція - імплементація статті 151 щодо основи стандартів, які регулюють відповідно... *(Не чути)* І останнє - імплементація статті 152, планування, наближення законодавства, щоб полегшити вихід на європейські ринки.

Якщо ви дасте мені можливість, я поділюся думкою. Якщо - ні, то підготую письмово і відповідно вам відправлю. Це часу багато не займе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович, якщо колеги не заперечують, то, звісно, ваша думка цікава.

КУБІВ С.І. Дивіться, у пункті першому щодо локалізації питання ініціативи все-таки було з української сторони. Ми не будемо говорити історично і в часовій лінійці, але запровадження в публічних закупівлях ..... локалізації порушилися із сторони Європейського Союзу, те, що ми підписали на двосторонніх зустрічах, так і в рамках двосторонніх відносин, і на рівні асоціацій, і на рівні Президента, і на рівні комісій різного напрямку, так і на рівні уряду.

Друга позиція, що офіційна позиція Європейського Союзу була виражена в окремих документах, про які нам повинна прозвітувати Оля або представник НАТО у напрямку угоди, що ви правильно зробили, пане голово, і ваш секретаріат, і запросили пані Стефанішину.

Третя позиція. За результатами двадцять другого Саміту Україна-ЄС, який відбувся в Брюсселі 6 грудня 2020 року, у спільній заяві, де була ..... сторона на найвищому рівні, відзначено важливість дотримання підписаних угод і зобов'язань за певний період щодо державних закупівель.

Четверта позиція, яка є, - це питання розроблення Україною проектів актів застосування вимог в публічних закупівлях щодо локалізації і в торговельному складі, де відбулися 3-4 грудня 2020 року. Це теж... 2019 року. Це дуже важливо. І торговельний склад комісії ..... буде в кінці року, в першій декаді грудня, третій, по-моєму, і четвертій 2020 року.

Я думаю, що державні закупівлі, які охоплюються главою 8 розділу IV Угоди про асоціацію, статті 148, 156 і Додатком 21, положенням передбачено можливість надання взаємного доступу до ринків ЄС та ринків державних закупівель України на базі і законодавства, і документів, які були підписані за той період, включаючи 2019-2020 роки, включаючи підведення підсумків, які будуть проходити в грудні цього року.

Щодо вимог України виконання кожного з етапів, зазначені в додатку 21, там є глава "А".... про державні закупівлі із змінами, внесеними

рішенням Комітету асоціації у торговельному складі. Це відбулося і в 2018-му, і було порушено питання і в 2020 році.

Комітет асоціації в торговельному складі за рішенням від 2018 року схвалив комплексну дорожню карту. І та дорожня карта відповідно була підтримана українською делегацією, коли відбувся останній саміт в Брюсселі, який відповідно був очолений на найвищому рівні.

Україна виконала зобов'язання, що передбачені першим етапом, розблокування системи державних закупівель. І відповідно на сьогодні Європейський Союз веде роботу щодо офіційного визнання рішення Комітету асоціації в торговельному складі. Але ми розуміємо, що потреби українських товаровиробників на конкурентність ринку, вона повинна бути виконана. І тут я би наголосив на вимогах щодо виконання першого етапу, який стосується 150-ї, статті 2, 151-ї і 152 статті. Це імплементація відповідно до інституційної....., імплементація, 151 стаття ...*(Не чути)* І третій - імплементація статті 152 щодо наближення відповідного законодавства.

Але, разом з тим, я хочу підтримати позицію нашого комітету, що ми повинні дбати за своїх товаровиробників щодо розширення ринку, щодо можливості відповідно створити умови постачання і переробки сільськогосподарської продукції, промислової продукції, агропродукції, науково-інтелектуальних, будемо говорити, продуктів, які вони сьогодні є важливі для нас.

Якщо буде потрібно і розширити ту позицію, яку я сказав, і те питання можете офіційно передати до пані Стефанішиної, щоб вона мала відповіді, як ви готові це зробити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, Степан Іванович, за вашу позицію.

Я би попросив все-таки в письмовому вигляді також передати комітету і членам комітету на розгляд цієї позиції. І попрошу секретаріат направити до пані Стефанішиної позицію Степана Івановича Кубіва. Враховуючи, що Ольга Віталіївна послалась на власну завантаженість у графіку, через те, що вона не може знайти час на зустріч з комітетом, я прошу секретаріат підготувати звернення від комітету з проханням вказати погодинно графік Ольги Віталіївни до 31 грудня 2020 року, для того щоб комітет зробив собі послугу - і самостійно знайшов вільний час у цьому графіку Ольги Віталіївни для зустрічі з нею. Дякую.

Колеги, тоді ми вичерпали питання, переходимо до "Різного". У нас оголошення Ганни Василівни. І у нас ще на зв'язку з нами Центр економічного відновлення, правильно я розумію? У кого з бажаючих членів комітету буде нагода і можливість заслухати доповідь по економічній стратегії, враховуючи, що у нас доповідь Стефанішиної скасувалася, то я би запросив прослухати доповідь по економічній стратегії.

Ганна Василівна, будь ласка.

КУБІВ С.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Степан Іванович.

КУБІВ С.І. Дивіться, враховуючи, що ми тут поставили в п'ятому пункті інформацію щодо досягнутих домовленостей, а ви зараз, пане голово, запропонували ту пропозицію, що віце-прем'єрка повинна прийти і зробити..... і те, що ми вимагаємо, нехай вона направить попередньо членам комітету. Я тоді можу разом із членами комітету накласти таку позицію, про яку я говорив, яку я розумію в періоді трошки ширшому. Оце саміт, в 2020му році який відбувся, в жовтні, це дуже важливо, бо підсумки будуть в грудні,

чи він буде представлений Прем'єром, чи Президентом, я не знаю, але ми як комітет повинні дати свою позицію на базі відповідної інформації.

Тобто я б запропонував, що дати завдання, і секретаріат повинен буде направити, що вона зобов'язана в 3-денний в письмовій формі членам комітету і вам, пане голово, секретаріату направити інформацію щодо домовленостей про доступ українських компаній до ринку державних закупівель, показати систему укладення договорів, домовленостей сертифікації і відповідно проблематики, а проблема є у транспортуванні товарів. Ми говоримо про Мінтранс, ми говоримо про... включаючи Міністерство економіки, Міністерство фінансів і інші міністерства. Хай нам дасть звіт, ми тоді зможемо аргументовано підготувати рішення на..... засідань, про графік, який ви сказали.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович. Приймається.

Тоді додайте, будь ласка, до цього запиту від комітету відповідну інформацію. Дякую, колеги.

Ганна Василівна, будь ласка.

ЛІЧМАН Г.В. Дякую.

Колеги, хочу декілька хвилин вашої уваги з яким питанням. Ми з вами розглядали на комітеті закон... вже Закон України "Про оренду державного та комунального майна". Прошу Олексія Мовчана долучитися і допомогти мені в цій ситуації.

У мене є практичний досвід застосування цього закону, який також стосується оренди приміщень для приймалень народних депутатів. В чому саме проблема? Я зараз хочу свою приймальню, адресу її, місце змінити. Чому? Тому що вона на другому поверсі. До мене дуже багато людей з інвалідністю, похилого віку люди звертаються. З людьми з інвалідністю, я не

можу провести з ними нормальне спілкування, бо ми спілкуємося фактично на вулиці.

Що зараз відбувається? Коли я хочу змінити приймальню, я маю згідно нашого Закону "Про оренду державного та комунального майна" винайняти її за комерційною ціною. Мені ще місцеві органи самоврядування пропонують за свій кошт провести оцінку цього майна.

Якщо ми звернемося до нашого базового Закону про статус народного депутата, який нас зобов'язує підтримувати зв'язок з виборцями в своїх округах та який нас зобов'язує проводити особистий прийом громадян у дні, зазначені Верховною Радою для роботи з виборцями, ми маємо таку ситуацію.

Я звернулася з цим питанням до Апарату Верховної Ради, де мені дали таку інформацію, що в кошторисі Верховної Ради є 2 тисячі гривень на рік за статтею "оренда приймалень" на кожного народного депутата. Зараз комерційна ціна – це десь 10 тисяч мінімум, якщо це нормальне приміщення: з санвузлом, з теплом, з кондиціонером, - таке звичайне приміщення для приймальні.

Я хочу наголосити на тому, що наш Закон про статус народного депутата, в ньому зазначено наступне. На строк виконання депутатських повноважень місцеві органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, в управлінні яких знаходиться відповідно державна власність чи комунальна власність на території виборчого округу, зобов'язані дати окреме, технічно обладнане службове приміщення з розташуванням у ньому постійного робочого місця помічника-консультанта з наступним відшкодуванням витрат в установлених межах і за рахунок бюджетних призначень на забезпечення діяльності Верховної Ради. Тобто це функціональні повноваження Апарату Верховної Ради цю роботу зробити.

Але мені повідомили, що на 2021-й, наступний рік, заплановані кошти становлять саме 2 тисячі гривень, як було і в цьому році, і запропонували

мені орендувати приймальню для моїх службових зобов'язань власним коштом. На мій погляд, це неправильно. Неправильно перш за все тому, що в нашому законі йдеться про інше. Держава гарантує народному депутату необхідні умови для ефективного здійснення ним депутатських повноважень. Це також наш закон. І ще є у нас Положення про Апарат Верховної Ради, де ми можемо теж таке прочитати: "Апарат Верховної Ради є постійно діючим органом, який здійснює правове, наукове, організаційне, документальне, інформаційне, експертно-технічне, фінансове і матеріально-технічне забезпечення діяльності Верховної Ради України, її органів, а також народних депутатів".

Тому, колеги, я стикнулася з тим, що Верховна Рада в лиці Апарату не йде назустріч народним депутатам. Моя пропозиція така - може, вона некоректна, ви мене, будь ласка, виправте, - виключити приймальні народних депутатів з дії Закону "Про оренду державного та комунального майна", тому що ми вирішити цю проблему іншим шляхом... я не бачу як. Якщо ви бачите, будь ласка, підкажіть.

Дякую.

МОВЧАН О.В. Якщо можна, я прокоментую. Дивіться, проблема існує, але це те саме, що забивати гвіздки бульдозером. Тобто в нас Апарат Верховної Ради не виконує норму Закону про статус народного депутата. Закон про оренду жодним чином не помінявся в стосунках народного депутата, Апарату Верховної Ради і органу місцевого самоврядування по оформленню виконавчої влади на місцях. Але при цьому Апарат Верховної Ради не виконує, як і раніше не виконував, так і зараз не виконує цією норми.

Змінилася методика розрахунку ціни комплексно, тобто зараз проводяться оцінки. І все. Тобто іншого, нічого нового ми в законі не придумали. Тобто тепер, якщо раніше, умовно, орган місцевого самоврядування міг працювати із народним депутатом України за якусь

символічну суму, яка була встановлена договором, то зараз через те, що ми ввели обов'язковість оцінки комунального майна, тому що всі мають знати, скільки коштує їх майно і наскільки ефективно воно управляється, тепер вони кажуть: "Платіть ставку вже не за 1 гривню, умовно, а за оцінку". Але норма про відшкодування цих коштів залишиться.

Тобто ми маємо комітетом Верховної Ради для вирішення цієї проблеми... Я сам, так само у мене одна із приймалень не оплачується Апаратом. Вони кажуть: ну, типу, кошти не заклали. Нам треба звернутися комітетом профільним, тому що ми є зацікавлені в тому, щоб вирішити цю проблему, пояснити керівництву, що просто треба перекласти кошти з однієї кишені в іншу для того, щоб компенсувати ці гроші органам місцевого самоврядування за їх майно, яким працівники Верховної Ради, тобто народні депутати, цим майном вони користуються.

Тому я особисто вважаю, що тут немає сенсу чіпати, в принципі, йти по довгій процедурі змін в Закон про оренду, і взагалі міняти закон тут не треба, а треба на рівні виконавців відпрацювати це питання. Я можу запропонувати голові комітету або зробити комітетське звернення, щоб все-таки це реалізувати. Тому що це просто умови нашої роботи з вами.

ЛІЧМАН Г.В. Я хочу ще додати, Олексій, що ці умови закладені на наступний, 2021 рік, і ми нічого вже не змінимо, тому що ми розуміємо, на якій стадії йде бюджетний процес. Цього вже змінити нічого не можна. А також я хочу вам нагадати, що ця ситуація, з якою зіткнуться нові депутати нової каденції, ця проблема стане.

Дякую.

МОВЧАН О.В. Ще раз, це вже закладено в Законі про статус народного депутата багато років, вони просто мають виконувати цю норму. По-перше, ми збираємося на позачергові... Це питання до вас. По-друге, Апарат просто

має, фінансове їх відділення, перекласти з однієї кишені в іншу, і заплатити, і компенсувати ці кошти. Просто кожен народний депутат має піти по цій процедурі, яка закладена в законі. Все. І ви це робите, і я це роблю, а Верховна Рада не компенсує ці гроші. За квартири Верховна Рада вміє компенсувати, процедура точно така сама, а за приймальні не може. Чому, я не розумію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, наскільки я розумію, то ситуація просто склалася наступна. До моменту виникнення зобов'язання отримання нормативно-грошової оцінки об'єкта комунального майна, яке передається в оренду, то органи місцевого самоврядування, в принципі, не потребували жодної компенсації. Вони могли здавати за 1 гривню на місяць, і фактично така компенсація не була для них критичною.

Станом на сьогодні вони не можуть виконати цю вимогу, тому вони вимушені відповідно до законодавства визначити нормативно-грошову оцінку. І, таким чином, виникає певна затратна частина, яка виникає у органів місцевого самоврядування, які насправді зацікавлені передати народним депутатам певне майно в оренду, тому що... по-перше, на виконання закону; по-друге, тому що це справді представництво громади, яка на території округу обрала того чи іншого народного депутата. І відповідно доступ до цього представництва має бути забезпечений майже цілодобово і постійно, на відміну від інших, кружків і всього іншого.

Тому через виникнення цієї вимоги виникло питання компенсування цієї частини. Я, чесно скажу, сумніваюся, що Апарат Верховної Ради буде компенсувати, тому що до цього особливо кошти не закладалися, тому що всі розуміли, що органи місцевого самоврядування готові брати на себе питання розміщення приймальні народного депутата. Тому що і ОМС так само зацікавлені мати на своїй території представництво депутата, до якого

вони завжди можуть звернутися з проханням врегулювання тих чи інших питань на території округу.

Станом на сьогодні просто цей закон поставив їх у становище, коли вони вимушені виставляти депутату рахунок. А так як Верховна Рада до цього не компенсувала цей рахунок, тому що це була 1 гривня на місяць, то, в принципі, і кошти передбачити на це, я не думаю, що буде можливим.

МОВЧАН О.В. Давайте про це питаємо у керівництва Верховної Ради і Апарату, чи вони можуть, чи не можуть. Тому що я не...

ЛІЧМАН Г.В. У Апарата я вже питала, і відповідь я вам процитувала.

МОВЧАН О.В. Дивіться, я точно з таким питання звертався до Апарату, Апарат не говорить про проблеми в законодавстві, в них є проблеми в тому, що вони не заклали ці кошти в бюджет.

Питання, скільки народних депутатів зверталися з цією вимогою і як вирішувати? Тобто я говорю про діалог, про діалог і затрати Верховної Ради, тому що зобов'язання...

БУЙМІСТЕР Л.А. Пане Олексію, поки у нас буде діалог, насправді, поки ми закладемо ці кошти... На 2021-й рік в нас їх немає в бюджеті. І це насправді непоодинокі проблема. У мажоритарників дуже багатьох подібна проблема. У нас по Києву теж у багатьох депутатів виникають труднощі.

Тому це питання того, що, коли у нас та сфера була, скажімо так, дерегульованою і у нас не було таких жорстких зобов'язань в органів місцевого самоврядування, саме бюрократичних, то у народних депутатів були приймальні, і не одна, і знаходилося приміщення, і все.

А сьогодні, із введенням нового регулювання, нам треба проводити діалоги просто-напросто для того, аби виконувати свої депутатські

повноваження, і збільшувати розходну частину бюджету на витрати, які насправді для бюджету не мають бути властиві. Адже чому, якщо є зобов'язання органів місцевого самоврядування організувати роботу, чому Верховна Рада зі своїх рахунків повинна за це таким чином перераховувати...

МОВЧАН О.В. Ні, вибачте, я повністю не згоден. По-перше, ми є різними гілками влади. Ми є законодавчий орган, а орган місцевого самоврядування – це виконавча влада. Органи місцевого самоврядування за свої кошти, тобто за кошти людей, які живуть в тому ж селі, райцентрі, вони будують приміщення якесь, роблять там ремонт, ставлять вікна, ставлять двері, опалення проводять і так далі. Приходить народний депутат з іншої абсолютно гілки влади і каже: "Я тут хочу оце приміщення, дайте, у мене в законі написано". Вони кажуть: "О'кей, в законі написано – будь ласка, бери, але є вартість ринкова, по якій ти маєш сплатити". Вони проводять оцінку, для того, щоб це майно не псувалося, їм треба якось компенсувати ці витрати.

Апарат Верховної Ради для забезпечення повноважень, виконання повноважень народного депутата має створити йому таке робоче місце. Давайте просто...

БУЙМІСТЕР Л.А. Розказати правду життя?

МОВЧАН О.В. Можна я закінчу? Я закінчу.

БУЙМІСТЕР Л.А. Закінчуй, а потім просто коротко прокоментую...(Не чути)

МОВЧАН О.В. Ми маємо справедливо ставитися до використання державного і комунального майна. Тому що, коли ми говоримо: бізнес має йти на аукціони, - то народний депутат так само має не за 3 копійки знімати приміщення під свою громадську приймальню, а ефективно використовувати, в межах якогось бюджету. Тому що воно, оце приміщення, могло би приносити реальні кошти в місцевий бюджет. А ми приходимо і кажемо: "Дайте за 1 гривню, тому що я народний депутат". Ми і так достатньо...

БУЙМІСТЕР Л.А. Тому що це виконання функцій держави.

МОВЧАН О.В. Виконання функцій, звичайно, да. І тому...

_____. *(Не чути)*

МОВЧАН О.В. А Верховна Рада має заплатити за це, заплатити місцевому бюджету за те, що вони для нас збудували приміщення. У нас там насправді і так пільгові умови, ми є пріоритетним орендарем. Тобто якщо ви як народний депутат обираєте якийсь приміщення, то це приміщення комусь іншому не віддадуть, віддадуть тільки вам. Але, будь ласка, платіть почесному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ...

БУЙМІСТЕР Л.А. А тепер можна прокоментую коротко?

Колеги, а тепер правда життя. А правда життя, що особливо в містах, може, в селах і в сільських регіонах інша ситуація, але я впевнена, що там є інші проблеми, тому що там однієї громадської приймальні точно недостатньо для народного депутата. У великих сільських регіонах, які ще й

по різні боки Дніпра бувають, потрібно декілька приймалень, це стовідсотково.

Але у великих містах є інша проблема. В комунальному майні залишилися приміщення, які, відверто кажучи, по своєму стану навіть не є придатними до використання часом. І правда полягає в тому, що народний депутат за власний рахунок облаштовує ці громадські приймальні і за власний рахунок робить там ремонти і утримує ці приймальні в належному стані. Тому що майна, яке би зараз спокійно було доступне в оренду в гарному стані у нас, на жаль, в органів місцевого самоврядування, особливо у великих містах, просто немає. Не було закладено коштів на його реконструкцію, реставрацію і так далі. І все, що знаходиться в комунальній власності, перебуває в жахливому стані.

Тому давайте не обманювати себе і один одного, коли ми кажемо, що ми зараз... для нас орган місцевого самоврядування щось побудував і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я пропоную... Я скористаюся моментом, що у Людмили Анатоліївни перервався зв'язок. Я пропоную це питання винести за межі сьогоднішнього обговорення, тому що, як бачимо, воно комплексне і неоднозначне. І я би запросив мажоритарників особливо з нашого комітету, може, переговорити з колегами, і переговорити потім з Олексієм Васильовичем як з головою профільного підкомітету, бо мені здається, що там питання трошки важче, ніж воно здається на перший погляд, що там не все настільки однозначно.

І давайте, може, проведемо підкомітет або якусь... у форматі робочого обговорення, не обов'язково підкомітет, і подумаємо, що з цим робити.

МОВЧАН О.В. Дивіться, у мене є пропозиція. Ми можемо запросити і мажоритарників, але давайте по цьому питанню запросимо керівника Апарату. Нехай вони розкажуть, як вони виконують ті норми, як прописані в

законі. Я думаю, що... і нехай скажуть: можуть вони перекласти з однієї статті видатки на іншу чи не можуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Теж варіант. О'кей. Дякую.

Колеги, тоді у нас порядок денний офіційно комітету вичерпаний. Я засідання оголошую закритим.

А у нас далі по графіку Кирилл Криволап - це голова Центру економічного відновлення з презентацією економічної стратегії України. Тому, хто має ще час, запрошуюю послухати детальний звіт і представлення цієї стратегії. Пан Кирило разом з Анатолієм Амеліним, я бачу, і своїми колегами на зв'язку зараз.

ЛІЧМАН Г.В. Вибачте. Можна? Ще одна пропозиція: включити в план роботи підкомітету пана Мовчана це питання, яке ми тільки що розглядали. Можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Олексій Васильович, будь ласка.

І, колеги, оголошення ще і прохання також до Олексія Васильовича як до голови профільного підкомітету. На наступному тижні я би дуже просив провести підкомітет з питання законопроекту 3739 (це так звана локалізація). Давайте, напевно, що десь на четвер його і заплануємо, так згідно з Регламентом у нас буде рівно тиждень попередньо повідомлення членів комітету про проведення підкомітету.

Олексій Васильович? Олексій Васильович?

МОВЧАН О.В. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повідомите тоді членів підкомітету, добре, і комітету профільного? Дякую.

Пане Кириле, вам тоді слово.

КРИВОЛАП К.К. Дякую.

Всім доброго дня! Я так розумію, що вже три години працюєте і, напевно, втомилися трошки. Тому дуже коротко розповім взагалі, про що ця справа, взагалі про розробку національної економічної стратегії. І потім буду радий відповісти на запитання.

Я сам є радником Прем'єр-міністра України на громадських засадах та керівником цього аналітичного центру. Для розробки національної економічної стратегії було створено робочу групу куди увійшло десь близько 60 людей. Це учасники з боку Кабінету Міністрів, головою є Прем'єр-міністр, заступником - міністр економіки. Я є офіційно координатором цієї робочої групи з розробки національної економічної стратегії. Ця розробка, вона відбувається на платформі Центру економічного відновлення.

Зараз, сподіваюсь, у мене є право робити трансляцію. Ні, воно відключено. Чи може мені організатор цієї конференції зробити можливість показати презентацію? Або я можу так, зі слів розказати. Я так розумію...

_____ . Можна спробувати.

КРИВОЛАП К.К. Організатор відключив демонстрацію екрана. Це навіть не критично, можу так по ній пройтись...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, прошу підключити. Прошу підключити таки.

КРИВОЛАП К.К. Зараз є. Бачите, я так розумію, так, екран?

Отже, сам центр, його було створено в березні цього року за ініціативою Президента та Прем'єр-міністра. Була зустріч Прем'єра та Президента з бізнесом, з радниками. Вони обговорювали, що в нас є

виклики, тобто є пандемія і економічна криза, є системні проблеми української економіки, давайте створимо цю аналітичну платформу. І шість засновників: це Андрій Длігач, це Анатолій Амелін, це Центр Разумкова, Easy Business і я, як партнер міжнародної консалтингової компанії CIVITTA, ... створили цю платформу.

Ми спочатку працювали по антиковідній програмі, тобто сама ідея адаптивного карантину на заміну національного локдауну була придумана в центрі, де вона була презентована Кабміну та Президенту. Надалі ми працювали по різних антикризових ініціативах, перезапускали "5-7-9" і розробляли різні програми підтримки, спілкувалися з бізнесом на цій площадці, допомагали. Дуже велика кількість наших пропозицій увійшла в програму стимулювання економіки, і також трішки помагали з Програмою діяльності Кабінету Міністрів. Постійно проводимо певні події, спрямовані на обговорення різних питань: індустріальні парки..... і Doing Business, і ....., і... кризи на ринку газу та багато інших питань.

Зараз уже сформувався за всі 8 місяців певний такий пул тих, хто нас підтримує. Це різні аналітичні центри. Також нас зараз фінансують компанії, куди входять..... Українську раду бізнесу, окремі компанії. Це і засновники АТБ, це ....., це "ОККО", ... це "ІМК" Алекс Ліссітса, KNESS (це сонячні панелі), та багато інших компаній..... бо вони вірять, що країні потрібна дійсно ця стратегія.

І офіційно її розробку розпочали в серпні місяці. Зраз це виглядає як близько, 300 людей, які координуються на платформі центру. Це 50 людей, які є аналітики самого центру, та аналітичні центри, які безпосередньо з ними працюють. І навколо цього працює експертне середовище, бізнес-асоціації та влада. Тобто кожен напрямок, він валідується відповідним міністром або заступником міністра, тобто Кабмін дуже-дуже глибоко занурений в цю роботу. Є вже певний пул людей, які дуже-дуже інтенсивно з

нами працюють в Кабінеті Міністрів. Ми проводили стратегічну сесію Кабінету Міністрів..... Тобто ми дуже інтегровані зараз.....

І народилися два документи, це ще не стратегія. Тобто перший документ – це аудит української економіки. Це фактично діагностика, з якої починається будь-яка робота в розробці стратегії та проводиться ретроспективний аналіз державної політики, поточний стан економіки, тренди, аналіз конкурентоспроможності, ключові висновки, тобто це такий лікбез взагалі, що таке українська економіка і як вона 30 років розвивалася, без прив'язки до прізвищ, до партій. Бо ми кожного десятиліття втрачали, відставали від сусідів по рівню добробуту. Тому не важливо, в який саме рік це відбулося, це такий рахунок за події 30 років.

Другий документ – це так звані вектори економічного розвитку. Це практично 488 слайдів, які роблять повну декомпозицію економіки на 20 напрямків. Ми називаємо їх вектори. Вони, в принципі, вичерпно описують все, що стосується економіки держави. І з чого вони складаються? Там є візія України, вона базується на візії Президента України, на його передвиборчій програмі, на програмі партії "Слуга народу". Все, що можна змінювати, застосовувати, чи це та візія, чи вона....., чи це те, що нам потрібно, але це .....повністю пов'язано з передвиборчими обіцянками.

Далі там в цих векторах є зараз принципи реалізації, там є і напрямок нашого руху політичний. Все, що стосується недоторканності приватної власності підприємця як основи економіки. Держава ..... забезпечити розвиток.

І червоні лінії, що не треба робити. Там, я чув, на комітеті ви обговорювали і боротьбу з монополіями, деолігархізація, це все є в цих червоних лініях. Зараз ведеться робота, як ці червоні лінії інтегрувати в регламент Кабінету Міністрів, щоб певні рішення не проходили через підпис Секретаріату Кабінету Міністрів.

Потім є такий доволі змістовний підхід до того, як розвивати цю економіку. Він складається з фактично чотирьох ключових етапів. Це формування бази, туди входить все, що стосується макроекономіки, верховенство права, міжнародної економічної політики, торгівлі, ефективне регулювання та управління державною власністю.

Другий блок – це конкуренція за капітал. Там все, що стосується прямих іноземних інвестицій, внутрішніх інвестицій. Там у нас є і фондовий ринок, і пенсійна реформа, і ринки капіталу, і альтернативне фінансування, і банківське фінансування і так далі.

Третій блок – це державні інвестиції. Це капітальні видатки, це бюджети розвитку, це рамкові програми і так далі.

Третій блок – це зроблена декомпозиція по конкретних секторах. Ті, хто працюють над цією стратегією, вони не дуже вірять, що самозайнятість або мікробізнес, він якось там витягне нашу економіку. Тому фокус зроблений на великі капіталоміємні галузі, або просто великі за своїм обсягом, які мають велику частку в експорті. Це промисловість, це ВПК, це агро, це сектор ІТ, ІКТ, видобувна промисловість, креативні індустрії, туризм, індустрія гостинності. І вже ми віримо, що ці галузі, вони створять тягу, вони створять ринок, який дозволить розвивати транспортну інфраструктуру, енергетику, внутрішній ринок попиту. І це все може створити передумови для людського розвитку, бо саме людський розвиток, людські ресурси, креативність, інноваційність - вони є основами для успіху країни в ХХІ столітті. Тому в цю стратегію закладений саме інноваційний, ендогенний зріст.

Далі. Це просто я ілюстративно покажу. Кожен розділ, він має в собі візію, до якої прийшли учасники, певні стратегічні індикатори, певні стратегічні цілі, пріоритетні кроки. Це дуже контентний, дуже такий місткий продукт. Там багато чого є почитати, з чим ознайомлюватися. Він вичерпно

описує певний консенсус, який є зараз в експертному середовищі, в бізнес-середовищі та на рівні Кабінету Міністрів.

Частина депутатів була залучена. Я не можу сказати, що ми залучили всіх, але було офіційне звернення на парламент, нам дали кандидатури. Вони були включені в цю групу, вони приймали участь в засіданні робочої групи. Але я не можу сказати, що ми всіх залучили, і інклюзія – це дуже важливий процес в розробці стратегії.

Далі. В кожному напрямку проводиться декомпозиція на елементи. Або це ланцюг доданої вартості, або це якийсь опис структури напрямку. Ми вже чули коментарі, що цю стратегію можна зараз вже показувати в останніх класах школи та в університетах, розповідати такий лікбез про економіку українську.

Далі іде декомпозиція цих елементів, кожен окремо розглядається. Тут, як приклад, це інвестиції: як країни залучали, як Україна залучала, хто в Україну залучав і так далі. І ризики розбираються, доходність розбирається, кредитні рейтинги. Дуже великий .....контенту. І це все у нас потенціал інвестиційний по конкретних галузях та секторах. І це все у нас призводить до такої матриці зрілості певної. Перший блок – це as is. Це фактично, що зараз в Україні відбувається. Це, звичайно, проблемні питання.

Другий блок – це що треба швидко зробити для того, щоб змінити цю ситуацію та вирівняти умови з сусідами, зробити країну більш привабливою для міжнародних партнерів, для інвестицій і так далі.

І третій блок – це ті 10-річні зміни, які мають відбутися, щоб Україна стала більш конкурентоспроможною, багатогою і заможною і так далі. Тобто це ті речі, які неможливо зробити отак відразу, за рік, за два. Але вони теж є в цій матриці, і це велике досягнення, і великий інтелектуальний труд був зроблений, щоб дійти до цієї матриці. Це зроблено по кожному напрямку, по кожному сектору.

І далі конкретні відповіді на виклики і конкретні пропозиції. Фактично там можна брати ідеї для будь-якого.....

Далі. Існує дуже складна макроекономічна модель. Це що по суті? Це макроекономічна модель Мінекономіки, але, так би мовити, значно покращена.... Тобто вона вже зроблена в сучасному софті. Її роблять ті учасники, RST (Reform Support Team) працює в Мінекономіки. *(Не чути)* Ну, це..... покращена версія Мінекономіки, модель Мінекономіки. Це саме по цій моделі зараз роблять макропрогноз. По ній працює Мінфін, по ній працює НБУ та інші. І інтервенції, які передбачаються стратегією, вони будуть розраховані по цій моделі, тобто це буде не битва крикунів, а це буде розмова на рівні конкретних цифр.

І, як ви знаєте, 6 листопада це все було презентовано в "Парковому". Перші люди країни, керівництво країни фактично вийшло на сцену і сказало, що воно дійсно серйозно ставиться до процесу розробки цієї стратегії, до аудиту, до векторів. І воно готове це імплементувати, і Голова Верховної Ради, і віце-спікер Руслан Стефанчук, вони розповіли, що вони знають про конкретні проблеми, як це все має буди імплементовано, вони готові працювати.

Зараз працює робоча група по напрацюванню пріоритетних законопроектів Верховної Ради, куди входять представники Секретаріату Кабінету Міністрів та з боку Ради. Я також там періодично приймав участь, в цих групах робочих. Але ми уже зараз починаємо думати не тільки про кінцеву версію стратегії, але і про те, як це все імплементувати.

Наступні події будуть приблизно такі, що до кінця грудня потрібно на базі цих векторів якось пріоретизувати. Бо, як нам сказав заступник головного економіста британського - це колишня Британської імперія, - він сказав, що "хлопці, це у вас такий план розвитку країни на 200 років, вам потрібно вибрати конкретні пріоритети". Ми так це і бачимо: 6-7 пріоритетів Прем'єр-міністра, по 3 пріоритети міністрам, кожному там, - і

погнали імплементувати. Бо зараз це зробити неможливо, нас в рейтингах потужності імплементації ми знаходимось десь на рівні .... чи там Судану, напевно.

І вже в першому кварталі цей документ планується приймати як позиційний документ, який підпишеться... Можливо, це один із варіантів, як Кабінет Міністрів проголосує, винесе це на Нацраду реформ, і там будуть підписи і фракцій, і Кабміну, і Офісу Президента. І уже потім на базі цього документу можна буде розробляти конкретні закони, конкретні програми, ... програми та все інше, що буде спрямовано на імплементацію.

Зараз цей документ доволі інтервенціоналістський. Тут півтори тисячі ідей та інтервенцій зібрані. Це така кумулятивна думка експертного середовища, Кабміну, як я казав, та бізнесу. Я думаю, що Україна не здатна імплементувати півтори тисячі інтервенцій. Саме нам треба думати, як це все пріоретизувати. Це, в принципі, все.

Є мета: в першому кварталі цей процес завершити та вже отримати не напрямки, не вектори, а вже конкретну стратегію, з відповідальними, зі строками, з фінансуванням, і рухатись далі.

Це, напевно, все. Буду радий, зараз припинять трансляцію, відповіді на запитання. Дякую.

_____. Якщо можна, якщо черги на запитання немає, я... *(Не чути)*

Є просто побажання, щоб... У нас є члени Комітету економічного розвитку, у кожного є там якась зона відповідальності, предмети, за які кожна людина відповідає. Як би ви до діалогу при розробці, наприклад, якоїсь там ....., я бачу, що ви готуєте, долучали нас для того, щоб потім ця людина ..... цей процес в парламенті. Це набагато зручніше, тобто у вас уже як би готове рішення, узгоджене, і ця людина, у нас кожний депутат має

якусь експертизу, якій довіряють інші депутати. Це як би більше порада і побажання.

КРИВОЛАП К.К. Я сьогодні буду о 6-й зустрічаюся з Прем'єр-міністром. Ми будемо обговорювати дорожню карту, як ми там питання це доопрацьовуємо. Я планую запропонувати серію таких off-record круглих столів по цих проектах, наприклад, в .... Кабінету Міністрів, де збираються профільні міністри по напрямкам, які дотичні до цього напрямку, представники Ради, які дотичні до цього. Це від комітетів декілька людей. .... там ще думати і спілкуватись з головами комітетів, хто має бути з депутатів, бо є карантинні обмеження. Плюс можна робити якусь онлайн-трансляцію для тих, хто має бути. Буквально пару експертів. Але вже там дивитись на документи і вирішувати, чи це те, що нам потрібно, чи ні, що пріоретизуємо, які рішення приймаємо. Там ось є певні розвилки. Там пенсійна реформа – це розвилка, як нам йти, куди йти. ... навіть рішення щодо списання вагонів, там є розвилка. Але в цілому, я б сказав, що у великій мірі це вже такий консенсусний документ. І я таки вірю, що ця дискусія може бути конструктивна.

_____. А скажіть, будь ласка, я, може, пропустив, може, ви казали, по взаємодії вас із цим Офісом простих рішень, вони інтегровані, чи ні?

КРИВОЛАП К.К. Це окремий офіс. Ми з ними координуємось на рівні Прем'єр-міністра. Я з ними зустрічаюся в офісі, в кабінеті Прем'єр-міністра. І в них є певні завдання, певні фокуси, бо у них спочатку були там азартні ігри, реформа митниці. Що там ще було? ..... Дуже-дуже вузькі питання. Вони не замахуються на реформу, на переосмислення всієї економіки. Тому ми з ними якось не дуже... не контактуємо. Їх ідеї ми знаємо, ми там в щось

включаємося..... експертне середовище, але ми не є однією .... Від слова зовсім. Більше того, спонсори Офісу простих рішень, вони зараз переключаються на наше фінансування, бо вони більше вірять в те, що ми робимо, ніж в те, що робить Офіс простих рішень. Така хвилинка реклами...

РУЩИШИН Я.І.. Дозвольте мені, якщо можна?

Скажіть, прошу вас, чи робили... З приводу конструктиву майбутнього. Чи ви робили аудит якихось вже напрацьованих документів для країни ..... період. Бо у нас один з наших членів нашого комітету є автором "Україна-2030", по-моєму, книжки. Я для того, щоб... Це питання з метою зробити максимум велику кількість власників цього документу в майбутньому, щоб ви могли його імплементувати, а не навпаки.

КРИВОЛАП К.К. Ми зустрічалися, дійсно, з командою пана Тарути. В нього була така позиція ... що ви там, давайте припиняйте це робити, у нас вже є стратегія, кидайте це. Ми так не можемо, ми працюємо в якійсь парадигмі, яку нам задав Президент та Прем'єр. Але ми повністю відкриті до діалогу. І ми дивилися на ту 10-річну стратегію, яку ..... яка саме була прийнята позиційним документом. Вона висіла на всіх сайтах, і по ній розробляли законопроекти. Поки це було цікаво і не ..... І вона просто була більше про адміністративну реформу, і в тій частині вона була зроблена. А про економіку там було значно менше, і там майже нічого по економіці не робилося.

Ми дивились і програму Інституту майбутнього, і те, що ОБСЄ. робило. Стратегій велика кількість, і ідей велика кількість. Тут головне – це саме процес, як ви правильно сказали, інклюзії. Тобто, щоб цей документ, він був... він відчувався як документ влади. Бо навіть ми на початку жартували, що коли зараз з майбутнього прилетить Володимир Зеленський, такий вже сивий, сивий такий трошки, і скаже: "Ось, хлопці, оце стратегія, яка в 2050

році зробила з України тигра східноєвропейського. Вона вже спрацювала. Це верняк, беріть". І покладе на стіл, і з нею нічого ніхто не зробить, тому що вона буде чужа для молодого Зеленського, вона буде чужа для цього парламенту, вона буде чужа для цього Кабміну.

Тому цей процес, він такий трошки розтягнутий в часі, але він дуже інклюзивний. І треба мати... Дійсно, я не пам'ятаю на своїй пам'яті, щоб так на сцену виходили Президент, голова парламенту і Прем'єр і казали, що "ми зараз спільно працюємо, ми зараз напрацювали, і підемо, рухаємося далі". Цей шанс треба використовувати, на мою думку.

_____ . Зміна влади міняє і стратегію. Розумієте, я до чого веду? Я веду до того, що цей аудит, можливо, в стратегії країни варто було б зробити на початках, для того щоб принаймні порівняльний аналіз зробити. Тут наголос на цьому, тут наголос на цьому, ми ж робимо наголос на цьому. І само собою, щоб пізніше було менше клопоту від ..... Бо ми, знаєте, ми, коли, це для порівняння, але, тим не менше, коли ми робили для Львова стратегію, то ми зробили такий аудит і здивувались, що це було 130 документів – 130! То ми мали потенційно 130 ворогів, але коли ми це провели, то відповідно нівелювали їхню енергію вже і, можливо, включили в якесь спільне русло.

КРИВОЛАП К.К На рівні країни десь така ж кількість, десь близько ста стратегій зараз діє, різних концепцій, вони не узгоджені. В цьому є проблеми. Процес розробки стратегії Львова, він для нас є бенчмарком насправді. Бо нам подобається не тільки, як там було її розроблено, а як потім місцева влада, вона змінила свою структуру, щоб її виконувати. І були чіткі, зрозумілі пріоритети. І коли її там озвучували, то навіть деякі речі здавались дивними: місто ІТ, або Мекка туризму. Який туризм? Яке ІТ? Але

це було бачення, це реалізувалось. Це дуже круто, і так треба зробити на рівні держави.

_____ . Там Анатолій, напевно, хотів щось додати, підключився.

АМЕЛІН А. *(Виступ російською мовою)*

Добрый день! Я хотел несколько комментариев добавить. На самом деле, действительно, в Украине есть много документов, которые в себе носят название "стратегия", но..... ни один из них стратегией не являются. Важно просто не путать. Это название ..... и стратегией может быть только тот документ, в котором есть стратегическая цель, которая достижима и измерима, то есть оцифрована. Если вы читаете документ под названием "стратегия", в котором нет цели, которую можно проверить, и достижений, то вопрос: как можно проверить в принципе реализуемость данного документа? ..... То есть наша задача – сделать максимально конкретную стратегию, которая будет реализовываться и за которую можно будет с нас спрашивать.

..... Опыт Польши..... они еще в 2013 году утвердили долгосрочную стратегию до 2030 года, и каждые 5 лет..... они утверждают новую программу. По конкретной программе есть дороговказ – это долгосрочные цели, к которым они.....которым следует каждый кабинет министров. То есть они не занимаются изобретением велосипеда, они могут там корректировать какие-то программы, но у них есть цель определенная на долгий период времени. И в данном случае обеспечивается преемственность власти, государственной политики.

Поэтому наша вместе с вами задача - .... долгосрочный документ, который позволит нивелировать риски смены власти, соответственно, смены политики..... Спасибо.

КРИВОЛАП К.К. Може, хтось ще хоче додати? Я, до речі, всіх запрошую. Ми фізично знаходимось в Creative State of Arsenal. Це, мабуть, ви знаєте цю локацію поруч, з новими ресторанами, там повідкривались дорогі фудмаркети. Тут всі можливості для зустрічей, для обговорення. Ми вже провели більше 250, мабуть, візійних сесій, візійних зустрічей по кожному напрямку...напрямакх сумарно. І ми всіх запрошуємо. І можна достукатись і до мене на Facebook, і сторінка центру є, яка... і Центр економічного відновлення. І Дмитро Андрійович має всі наші контакти, він спостерігав за нашою роботою ще з весни, коли ми ще в ..... були. Тобто ми дуже відкриті до контакту, і будемо самі також дослухатись до депутатів, коли будемо запускати цю серію круглих столів тематичних.

РУЩИШИН Я.І. Якщо ніхто не має... то я би хотів додати все-таки побажання, щоб цей документ не став власністю тільки теперішньої влади, про який ви говорили в презентації. Він має все-таки рости знизу, і тоді ми будемо мати можливість.... мати стабільність і наступність, як в Польщі, як говорив Анатолій. Бо .... я вже гарантую вам, що.....наша фракція теж буде голосувати за це.... Але, тим не менше, цей процес треба... хід наперед, можливо, ... в презентації по регіонах наперед, щоб залучити місцеві еліти, опертися на них, можливо, також, щоб вони давали накази своїм депутатам пізніше відповідно голосувати.

КРИВОЛАП К.К Так і є, ми всі ризики розуміємо. Українська економіка, ви знаєте, для мене, таку метафору проводжу, вона як зварена жаба. Тобто, знаєте, цю метафору, коли є каструля з кип'ятком, і туди кидаєте жабу, вона дуже швидко зорієнтується і вистрибне. Але якщо ви будете в холодну воду класти цю жабу, будете піднімати температуру, то вона звариться і не помітить цього.

От українська економіка все, вона вже зварилася. За 10 років треба цю воду міняти, жабу зливати і робити нову економіку і так далі. Але поступово, щоб не збити стару економіку і зробити нову. Це такий виклик, маневр такий. Якщо ми не будемо робити чогось нового, якщо будемо працювати так, як ми завжди працювали, то і результати будуть такі самі, як були. Але ми дуже велику кількість людей зустріли, які бачать перспективу взагалі в певних рухах, в певних трендах, ідеях. І коли я там ще в школу ходив, Україна стала незалежною, то казали, що нам потрібно 40 років десь по пустелі відгуляти, щоб до чогось там дійти. Зараз ми вже 30 років відгуляли, за відчуттям нашим, 10 відбігати, але треба маємо план на ці 10 і якомога більше людей консолідувати в цьому процесі.

РУЩИШИН Я.І. Ще з приводу методології впровадження. Чи не думали ви, що зараз внаслідок цієї все-таки децентралізації, яка насправді відбувається, опертися на місцеве самоврядування ..... важливо було б?

КРИВОЛАП К.К. Всі засновники, вони працюють, в принципі, з містами доволі інтенсивно. А саме Олексій Михайлович Чернишов, який з ОДА працює, він теж дуже активно в цю групу залучений. І міста, дійсно, це будуть двигуни розвитку країни. Але без державної участі теж не обійтись. Потрібно концентрувати ресурси, певні пріоритети робити на рівні. Але в нас була ідея цих регіональних таких..... Я думаю, що ми це проведемо, тільки, може..... Хоча би починаючи з березня, чи коли епідемія трішки піде на спад.

Ми зараз також допомагаємо з пакетами допомоги для бізнесу та з антиковідною ініціативою, розглядаємо різні сценарії в різних форматах локдауну. Це зараз пріоритет. Говорити зараз в площині .... про стратегію – це пир во время чумы. Тобто це не дуже релевантно. Зараз всіх хвилює COVID і що з цим робити.

АМЕЛІН. *(Виступ російською мовою)*

Я короткий коментарий, если позволите. На самом деле региональные и центральные стратегии – они очень нужны, но их интенсивность напрямую зависит от наличия национальной .....стратегии., которая позволяет, по сути..... экономического развития. Это затрагивает и энергетическую, и транспортную инфраструктуру, и цифровую инфраструктуру. Поэтому.....Центра економічного відновлення - это точечная стратегия, которая позволит повысить качество все секторальных, региональных стратегий. И то, о чем вы говорите... региональные воркшопы, сейчас уже есть запрос на..... звонят губернаторы, и мэры городов, они, хотят актуализировать стратегию и сделать ее, по сути, не синхронной, как правильно сказать, гармоничной с национальной стратегией. Потому что многие документы, к сожалению, ранее подготовленные, как я уже отмечал, не являются стратегиями. И являются неактуальными, потому что не учитывают ни окружение соседних регионов и, в принципе, национальные транспортные коридоры .... открываются и так далее.

МАРЧУК І.П. Доброго вечора! У мене є питання. Я, на жаль, не зміг долучитися з самого початку, тому хотів би зараз задати пану Кирилу запитання.

Ви сказали у своїй презентації, що маєте на меті розробити нову стратегію економічного розвитку нашої країни, що вона, на жаль, дійсно, в якомусь сенсі, як зварена жаба зараз.

Скажіть, будь ласка, у цій новій національній економічній стратегії, яке місце ви виділяєте для мікро-, малого, середнього бізнесу? І яку роль для мікро-, малого та середнього бізнесу ви відводите в контексті відродження саме економіки нашої країни? Дякую.

КРИВОЛАП К.К. Тут є така палка о двох кінцях. З однієї сторони, саме підприємництво як явище, воно здатне витягувати країну в світові лідери. Це підприємницький дух, креативність, інновативність. І у нас відсоток людей, які хочуть займатися підприємництвом, він доволі малий. Через різні кризи, через проблеми. Треба бути самогубцем, щоб відкривати якийсь там бізнес зараз в якийсь там мірі. Це з одного боку. Підприємництво – це майбутнє.

З іншого боку, мікро-, малий бізнес, він зараз працює в дуже маленькому внутрішньому ринку. Бо у нас ВВП, за офіційною оцінкою, до 4 тисяч доларів, а якщо додати ще 20 відсотків в тіні, я не знаю, це вже має розраховуватись цей показник, але це не буде 16 тисяч, як в Польщі..... В нас споживчий ринок, він 40... до 60 мільярдів доларів, на якому працює мікро-, малий бізнес. В Польщі він там десь 500. І уявіть собі, наскільки легко мікро-, малому бізнесу працювати на великому ринку чи на малому.

Тому ми зараз думаємо про великі ринки, про великі галузі, які вже створюють попит на продукти, сервіси малого, мікро-, середнього. Бо зараз, якщо там, наприклад, закривається "Арселор", то там половина .....може їхати в Польщу працювати. Якщо закривається ....., то теж там малий бізнес він значно постраждає.

Тому ми думаємо збалансовано про це. Дуже віримо в підприємництво, але треба створювати внутрішній ринок великий для мікро- та малого бізнесу. У нас додана вартість нашої сфери послуг, наприклад, і додана вартість польської, вони відрізняються там в 20 разів. Це дуже страшна різниця. Хоча це майбутня основа для економіки.

МАРЧУК І.П. Добре. Дякую.

Знову ж таки, а які саме зараз найбільш вподобанні сфери, які ви вважаєте, на які треба сконцентруватися для того, щоб отримати максимально швидкий результат? Я маю на увазі галузі економіки, сфери економічної діяльності. На вашу думку, які найбільш зараз привабливі для

того, щоб з них розпочати? Зробіть, будь ласка ABC-аналіз такий, щоб було зрозуміло. Добре? Дякую.

КРИВОЛАП К.К. Це є вектор економічного розвитку, цей підхід, про який ви питаєте, він там описаний на початку.

_____. Я можу прокоментувати.

КРИВОЛАП К.К. Давай, Дмитро. Дмитро також є радником Прем'єр-міністра. Він є фактично моєю правою рукою, він керує аналітикою в центрі.

_____. Дивіться, для того, щоб вибрати ..... були робота по підрахунку RCA - це ....., тобто ті сектори, які мають найбільшу перспективу як на українському ринку, так і відповідають глобальним проектам.

Плюс, повертаючись до запитання по підтримці малого та середнього бізнесу, дійсно, підприємництво є наскрізним елементом стратегії, ми на нього опираємося. Але також в стратегії присутні функціональні ініціативи по напрямкам, як покращення..... клімату, так і залучення інвестицій, так і в підтримці малого, середнього бізнесу в експорті.

Зараз в стратегії охоплюється 8 основних секторів економіки, починаючи від агросектору і харчової промисловості, обробної промисловості, енергетики, транспортної інфраструктури, так і сфера послуг, і ІКТ. Тобто на даний момент в стратегії охоплюються абсолютно всі сектори економіки. Але, знову ж таки, я повністю погоджуюся з вами, що це потрібно робити на тих галузях, які мають найбільшу перспективу для розвитку.

МАРЧУК І.П. Але все ж таки... Дуже дякую за коментар. Але все ж таки, на ваш погляд, які це галузі економіки, які, ви рахуєте, що на них ми маємо перш за все сконцентрувати наші, до речі, дуже обмежені ресурси? Ви ж знаєте і дефіцит нашого бюджету, і всі інші фінансові негаразди. Будь ласка, от три позиції буквально.

КРИВОЛАП К.К. Воно ж було в цих документах..... про це говорилося. Ми дуже сильно відстаємо в промисловому розвитку. Тому я думаю, що промисловість – це має бути зараз номер один. В цьому векторі ми, в принципі, бачимо такий дуже охоплюючий пакет 360 для потенційних інвесторів в промисловість. Бо саме промисловість, вона платить найбільше податків, вони..... офіційне працевлаштування. І ми вважаємо, що нам потрібно включатися міжнародні ..... доданої вартості. Але проблема в тому, що... Ми не думаємо, що є проблема працевлаштувати українців як така. Тобто можна відкрити там 10 цих фабрик і ..... і всі там будуть працевлаштовані, але це не те, що нам потрібно. Нам потрібні робочі місця з високою доданою вартістю, з високими зарплатами. Тому це промисловість, вона про це.

Другий напрямок. У нас, дійсно, велика країна, у нас потужна аграрка, але вона зараз не переробна. І в нас недорозвинене фермерство. І якісь кастингові продукти, який може виробляти малий та середній бізнес в аграрці, в переробці. Тому це другий пріоритет був - конвертувати нашу зростаючу аграрку в переробку.

Плюс висомаржинальні культури. Високомаржинальні культури – це..... Тарас Висоцький, і Трофімцева, і Ліссітса – всі там..... вони дуже навалились на цей аграрний сектор, там є певна стратегія всередині. Це теж капіталоемна історія.

Зараз не дуже, в ХХІ столітті, круто говорити про надра, бо це там десь ХVІІІ-ХІХ сторіччя, але ми дуже відстаємо по рівню розвиненості ринку. Ми

вже років 7 не інвестували в розвідку. І я просто наведу приклад: ринок газу. Тобто є там... такі авторитетні оцінки, що якщо ми зараз видозмінимо рентні платежі за законсервовані свердловини та зробимо знижку на нові свердловини, то ми отримуємо десь близько 200 газових свердловин наступного року. І кожна свердловина – це близько 10 мільйонів доларів. .... 2 мільярди...лежать під ногами, інвестиції в цю сферу. То можливо це брати і робити.

АМЕЛІН. *(Виступ російською мовою)*

Я еще комментарий добавлю. Мы посчитали, мы – это Украинский институт будущего, что следующие 10 лет Украина импортирует...мы импортируем примерно 75 процентов моторного топлива, которое потребляем. Даже рост количества электромобилей, к сожалению, не повлияет существенно... Наши расходы на импорт моторного топлива, а большая часть топлива делается из российской нефти, составит примерно 50 миллиардов долларов. *(Не чути)*

КРИВОЛАП К.К. *(Виступ російською мовою)*

Поэтому третье, это, наверное, недра и все-таки приведение правил игры на рынке в более привлекательную историю. Просто это все зависит от общего бизнес-климата, от общего инвестиционного климата. И поэтому, у нас первый блок – это фундамент. То есть не важно, какие сферы ..... условия. Верховенство права то же, те же финансовые рынки, рынки капитала, фондовый рынок, инвестиционный и так далее. Это, когда на свидание идешь, зубы почистить, условно говоря. То есть базовые вещи.

Потом четвертый блок у нас- это, действительно, IT и все, что связано с IT, с инновациями. То есть это и различные преференции. Мы можем говорить ... дотации... *(Не чути)*

Мы говорим про айтишников, которые сейчас не платят налоги в Украине, а именно продуктовые компании не платят налоги в Украине. Инициатива, связанная с "Дія Сіті", она пытается немножко замахнуться на ту часть бизнеса продуктового, который сейчас зарегистрирован ....., в Америке и в подобных местах. То есть у нас только остается только зарплата ФОПов, которые работают в Украине, и мы получаем ..... на ВВП через их потребление.

Все эти айтишники там покупают квартиры, машины, ходят в рестораны, только так мы получаем это влияние. Но остальную часть бизнеса мы вообще не видим, и они минимум налогов платят. Поэтому, да, IT надо развивать, только вопрос - как?

И четвертый блок – это... во многом это было тоже добавлено по инициативе, под давлением что ли, Минкульта, Ткаченко. Он настоял на том, что все-таки мы не должны как бы обходить вниманием креативные индустрии, сферы гостинности, туризм. Потому что, да, действительно при правильном развитии после пандемии ..... миллиарды доходов.

МАРЧУК І.П.. *(Виступ російською мовою)*

Я просто дико извиняюсь. Я в округе. Тут люди проезжают, видят, что я есть, и немножко отвлекают.

Во-первых, благодарю вас. И у меня еще есть, извините, есть еще... Это уже крайний вопрос. Скажите вы будете ориентироваться на внутренние источники финансирования, на возвращение все-таки ресурсов из оффшорных юрисдикций, украинских ресурсов, которые выводятся туда в виде реверсного реинвестирования, или рассчитываете прежде всего на иностранный капитал?

КРИВОЛАП К.К. *(Виступ російською мовою)*

Разве здесь ситуация "или-или"? То есть у нас есть в предложениях и нулевая декларация, и ПнВК. Почему у нас бизнес бежит? Он бежит по тем же причинам, по которым и инвестиции не заходят. То есть каждая смена власти - это тотальная зачистка, отток капитала. Проигрыш на выборах - это потеря бизнеса и так далее.

..... будем останавливать, тогда ..... активировать, и международных. Украина сейчас исключена из международных рынков капитала. Польша привлекла от 250 миллиардов до того, за 30 лет, а мы суммарно - 50. То есть 200 миллиардов инвестиций разницы. Это шесть корпораций "Tesla" по активам разместились в Польше, а не в Украине.

МАРЧУК І.П. *(Виступ російською мовою)*

(Не чути) Но вы же понимаете, для того, чтобы сюда пришел инвестиционный капитал, мы должны создать определенные, хотя бы минимальные условия, что бы венчурный инвестор хотя бы себя чувствовал здесь более-менее спокойно?

КРИВОЛАП К.К. Мнение Офиса Президента, парламента, ключевых стейкхолдеров в стране, и людей, которые принимают решения, и людей, которые реально принимают решения, и всех, всех, всех. То есть это должна быть ..... сделка: поменять комфортную возможность позвонить судье и решить вопрос на возможность увеличить размер пирога в стране в разы... *(Не чути)* Другого выхода нет. Потому что наши олигархи, они за последние, сколько там, 20 лет, их там всех .... на 10. Кто у нас вообще остался из крупного бизнеса? Доходы СКМ, они там в разы упали. Пинчук, я так понял, продал уже бизнес, на чемоданах. Коломойский в шаге от проблем с Америкой. То есть у нас уже и крупного такого бизнеса не осталось. Пора новую страну строить. Если посмотреть там на Рому Лещенко, на его результаты дерибана этих наших.... миллиардов гектаров, если мы все эти

гектары конвертируем в....., то список топ-100 в стране поменяется. Там первые фамилии останутся, а все остальных серьезно перетрусит. То есть это уже новый бизнес, это уже какие-то новые люди, которые по новым правилам хотят играть. Это, условно, Веревский, Гергега, которые .....Это уже другая структура даже украинского бизнеса. И надо нам договариваться и решить что надо увеличивать площадь всего пирога, а не бороться за перераспределение крох, просто мизера... (*Не чути*)

МАРЧУК І.П. (*Виступ російською мовою*)

Благодарю, Кирилл, вас. Я думаю, что мы с вами пообщаемся, как минимум, в двух важных для меня сферах, поскольку я к ним имею отношение. Это инвестиционный климат, прямые иностранные инвестиции и, естественно, наш многострадальный микро-, малый, средний бизнес, о котором все так долго и много говорят, но, по большому счету, для которого, кроме Леонида Даниловича Кучмы, никто серьезного и толкового ничего не сделал.

Поэтому благодарю вас. Извините, отключаюсь. Побежал дальше решать проблемы местного самоуправления, и не только. Вам желаю хорошо еще провести беседу. И до встречи! Всего самого доброго!

КРИВОЛАП К.К. Еще вопросы?

РУЩИШИН Я.І. Все, дякуємо.

КРИВОЛАП К.К. Дякуємо вам. До наступного контакту тоді.

РУЩИШИН Я.І. До побачення. Дуже дякую.

КРИВОЛАП К.К. До побачення.